

1. **α.** "Κάποιος που θέλει να κυβερνήσει και να **παράξει** πολιτική ..."

Τοποθέτηση πολιτικού στη ΝΕΤ, 25-04-2012.

Το παράξει δεν είναι εδώ μέλλον του άγω. Είναι υποτακτική αορίστου του παράγω. Ο αόριστος είναι ήγαγον και επομένως το ορθό είναι ... **να παραγάγει**.

β. "Το ζώο μπορεί να **παράξει** 10 κιλά γάλα την ημέρα".

Από ρεπορτάζ της ΕΤ3, 22-07-2012.

Γραμματικά ορθό είναι ... **να παράγει**.

Η έκφραση: **το ζώο (πρόβατο) παράγει γάλα**, είναι λανθασμένη. **Το ζώο αποδίδει γάλα, βγάζει γάλα, μας δίνει γάλα**

κ.λπ. Η παραγωγή απαιτεί έργο και λέγεται για ανθρώπους ή για ζώα που πραγματικά δουλεύουν κοπιαστικά και συστηματικά, π.χ.

η μέλισσα παράγει μέλι.

γ. "Πρέπει να βιαστείτε, να **παράξετε** έργο...".

Από τη γραπτή ομιλία του πρωθυπουργού στο 1^ο Υπουργικό Συμβούλιο, 25-09-2015.

Το ορθό: «Πρέπει να βιαστείτε, να **παραγάγετε** έργο...».

2. "Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στις 7:00' **μετά μεσημβρίας ...**"

Επανελημμένα στα Δελτία Ειδήσεων της OR.TV.

Η πρόθεση "**μετά**" συντάσσεται με αιτιατική, όταν δηλώνεται χρόνος. Συντάσσεται με γενική, για να δηλώσουμε συνοδεία.

Έτσι το ορθό είναι ... **μετά μεσημβρίαν** ή μετά το μεσημέρι

3. **α.** "Αντιπροσωπεία **με επικεφαλή** τον Δήμαρχο ..."

Επανελημμένα στα Δελτία Ειδήσεων της OR.TV.

Η πρόθεση **επί** συντάσσεται **με γενική**, για να δηλωθεί μεταφορικά ο τόπος. Η σύνταξη της **επί με αιτιατική** δηλώνει εχθρική κατεύθυνση.

Επομένως το ορθό είναι
επικεφαλής
(επί κεφαλής)
τον Δήμαρχο ...

με

β. «Τώρα η «σχολή» Σόρος καθορίζει άμεσα, και με τον «**επικεφαλή**» της (τον Λιάκο), τα ζητήματα της Εκπαίδευσης...
»

Από άρθρο του ηλεκτρονικού περιοδικού Ρεσάλτο στις 23-09-2016.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, το ορθό είναι:

«Τώρα η «σχολή» Σόρος καθορίζει άμεσα, και με τον «**επικεφαλής**» της (τον Λιάκο), τα ζητήματα της Εκπαίδευσης...
».

4. "Η πολιτεία **θα παράξει** κάθε δυνατή βοήθεια στους πολίτες".

Από τοποθέτηση Υπουργού σε τηλεοπτικό σταθμό.

Το παράξει εδώ είναι από το παρέχω και επομένως η υποτακτική αορίστου (έσχον) θα είναι σχω. Με την πρόθεση παρά θα γίνει παράσχω.

Το ορθό επομένως είναι: Η πολιτεία **θα παράσχει ...**

5. "Επαναλαμβάνω και πάλι ..."

Τοποθετήσεις πολλών πολιτικών σε τηλεοπτικούς σταθμούς.

Το πάλι είναι πλεονασμός, αφού το επαναλαμβάνω σημαίνει ξαναλέω.

Επομένως το ορθό είναι: **επαναλαμβάνω ή ξαναλέω ή λέω πάλι ...**

6. "Δεν θέλουμε να ανοίξουμε **τους ασκούς** του Αιόλου"

Από τοποθέτηση πολιτικού στην ΕΤ3, 27-04-2012.

Ο Όμηρος στη ραψωδία κ κάνει τρεις αναφορές στον ασκό του Αιόλου. Στην κ, 19-20 λέει:

δῶκε δὲ μὴ ἐκδείρας ἀσκὸν βοὸς ἐννεώροιο,

ἔνθα δὲ βυκτῶν ἀνέμων κατέδησε κέλευθα

Στην κ, 45: *ὄσσοι τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκῶ ἔνεστιν*

Στην κ, 47: *ἀσκὸν μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντες ὄρουσαν*

Επομένως ο ασκός ήταν ένας. Οι άνεμοι ήταν πολλοί.

Γι' αυτό το ορθό είναι "Δεν θέλουμε να ανοίξουμε **τον ασκό** του Αιόλου"

7. **α.** "Δυσκολεύονται να **ανταπεξέλθουν** στις υποχρεώσεις τους"

Το λάθος αυτό το κάνουμε σχεδόν όλοι. Οφείλεται στο γεγονός ότι φωνητικά μας διευκολύνει να λέμε ανταπεξέρχομαι και όχι αντεπεξέρχομαι. Η λέξη συντίθεται από: αντί + επί + εκ + έρχομαι. Επομένως σε κάθε χρόνο του ρήματος που θα χρησιμοποιήσουμε οι προθέσεις παραμένουν ίδιες.

Το ορθό, λοιπόν, είναι: "Δυσκολεύονται να **αντεπεξέλθουν** στις υποχρεώσεις τους"

β. «Ο εκπαιδευτικός αισθάνεται ότι καλείται να **ανταπεξέλθει** σε πληθώρα νέων, διαρκών, μεταβαλλόμενων ρόλων και αξιώσεων».

Από το πρόγραμμα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών της Ε.Ε.Σ.ΝΑ.Ε, 16-31 Οκτωβρίου 2015.

Το ορθό: «Ο εκπαιδευτικός αισθάνεται ότι καλείται να **αντεπεξέλθει** σε πληθώρα νέων...».

8. α. "Γυμνάζονται **οι μυς** του σώματος".

Στην ονομαστική (και κλητική) πληθυντικού ο τύπος είναι: **μύες**, ενώ στην αιτιατική πληθυντικού **μυς**.

Έτσι το ορθό είναι: "Γυμνάζονται **οι μύες** του σώματος".

Και στην αιτιατική πληθυντικού: "Αυτά τα όργανα γυμνάζουν **τους μυς** του σώματος".

β. "Πόνοι στους **μύες**;"

Διαφήμιση για αλοιφή καταπολέμησης του πόνου.

Σύμφωνα με τα παραπάνω το ορθό είναι: **"Πόνοι στους μυς;"**

9. **"Όσον αναφορά** την υπόθεση ..."

Λάθος που δεν γίνεται εύκολα αντιληπτό στον προφορικό λόγο, αλλά φαίνεται μόνον στον γραπτό.

Δεν υπάρχει καμιά αναφορά στην έννοια της φράσης. Απλά υπάρχει το ρήμα αφορώ και το νόημα είναι: Σχετικά με την υπόθεση.

"Έτσι το ορθό είναι: **"Όσον αφορά** την υπόθεση ..."

10. "Σήμερα έκανα δύο **περιωρίες**"

Το λένε πολλοί Έλληνες μετανάστες της Γερμανίας.

Η πρόθεση υπέρ εδώ έχει επιρρηματική έννοια και σημαίνει παραπάνω.

Το ορθό είναι: "Σήμερα έκανα δύο **υπερωρίες**"

11. "Θα κάνουμε ό,τι μπορούμε να αξιοποιήσουμε την εντολή και να μην την **επιστρέψουμε πίσω**"

Από συνέντευξη αρχηγού πολιτικού κόμματος στα Μ.Μ.Ε., 29-04-2012.

Το πίσω είναι πλεονασμός. Το επιστρέφω ενέχει την έννοια του πίσω. Το ορθό επομένως είναι: **"... να μην την επιστρέψουμε"** ή διαφορετικά **"... να μην την γυρίσουμε πίσω"**.

12. "... για να δημιουργήσουμε νέες **θέσεις δουλειάς**".□

Από συνέντευξη τύπου αρχηγού πολιτικού κόμματος στα Μ.Μ.Ε., 30-04-2012.

Η ελληνική γλώσσα είναι ενιαία και μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε όποια λέξη μας βοηθάει περισσότερο, για να είμαστε ακριβείς στην αποτύπωση της σκέψης μας. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η εργασία αποδίδει καλύτερα αυτό που θέλουμε να πούμε.

Το ορθό είναι: **"... για να δημιουργήσουμε νέες θέσεις εργασίας"**.

13. "Τι απαντάει **κανένας** στην άνεργη μάνα που έχει να θρέψει το παιδί της;"

Από συνέντευξη τύπου αρχηγού πολιτικού κόμματος στα Μ.Μ.Ε., 30-04-2012.

Η αντωνυμία κανένας δεν χρησιμοποιείται αδιακρίτως σε οποιαδήποτε έκφραση. Εδώ έπρεπε να χρησιμοποιηθεί η αντωνυμία κάποιος.

Θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σε ερώτηση, όταν περιμένουμε αρνητική απάντηση. Π.χ. "Είναι κανένας υπεύθυνος εδώ;". Η απάντηση που περιμένουμε είναι: - Όχι.

Η λέξη κανένας χρησιμοποιείται συνήθως σε αρνητικές προτάσεις, όπως στο παράδειγμα: "Εδώ δεν έρχεται κανένας".

Άρα, το ορθό στη τοποθέτηση του αρχηγού πολιτικού κόμματος θα ήταν: "Τι απαντάει **κάποιος** στην άνεργη μάνα που έχει να θρέψει το παιδί της;"

14. "**Ένα λεφτό**, παρακαλώ!"

Λέγεται επανειλημμένα από γνωστό δημοσιογράφο στην εκπομπή του.

Στην προσπάθειά μας να εφαρμόσουμε τη Δημοτική, καταλήγουμε στην υιοθέτηση λέξεων που δημιουργούν σύγχυση.

Όταν αναφερόμαστε σε ώρα, χρησιμοποιούμε τη λέξη: λεπτό και όχι λεφτό.

Το ορθό, επομένως, είναι: "**Ένα λεπτό**, παρακαλώ!".

15. "Τη ζημιά την έκανε ένα **μικρό παιδάκι**".□□

Υπάρχει πλεονασμός. Το παιδάκι δηλώνει ότι είναι μικρό.

Άρα, το ορθό είναι: "Τη ζημιά την έκανε ένα **μικρό παιδί** ή τη ζημιά την έκανε ένα **παιδάκι**".□□

16. "Εμείς μπορούμε να αναλάβουμε μόνον **το κομμάτι της διαχείρισης**".□

Τοποθέτηση πολιτικού σε τηλεοπτικό σταθμό.

Η χρήση της λέξης κομμάτι περιέχει μεγάλη ασάφεια και δεν ταιριάζει ούτε καν ηχητικά στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Το ορθό είναι: "... **τον τομέα της διαχείρισης**".□

17. "Περίμενε! **Κατεβαίνω κάτω**".□

Το κάτω είναι πλεονασμός. Το κατά + βαίνω εμπεριέχει την έννοια του κάτω. Η κατά χρησιμοποιείται με την έννοια του επιρρήματος κάτω.

Το ορθό: "Περίμενε! **Κατεβαίνω**" ή "Περίμενε! έρχομαι κάτω".

18. "Όταν **θα ανέβω επάνω**, θα τα πούμε".

Ίδιο λάθος με το προηγούμενο. Το ανά + βαίνω σημαίνει προχωρώ, βαδίζω προς τα πάνω.

Επομένως το ορθό είναι: "Όταν **θα ανέβω**, θα τα πούμε" ή "Όταν θα έλθω επάνω, θα τα πούμε".

19. "Εγώ σας είπα την **προσωπική μου άποψη**".

Τοποθέτηση υποψήφιου βουλευτή στη Δέλτα TV., 03-05-2012.

"Εκφράζω την προσωπική μου άποψη"

Τοποθέτηση πρώην Υπουργού σε τηλεοπτικό σταθμό, 06-05-2012.

Η άποψη είναι προσωπική θέση σε κάποιο ζήτημα. Επομένως, η λέξη "προσωπική" είναι πλεονασμός.

Το ορθό: "Εγώ σας είπα **την άποψή μου**" ή "... την προσωπική μου θέση".

20. "Δεν πρέπει να φέρουμε τους ανθρώπους να **αλληλοσυγκρούονται μεταξύ τους**".□

Τοποθέτηση υποψήφιου βουλευτή στη Δέλτα TV., 03-05-2012.

Η αντωνυμία αλλήλους σημαίνει μεταξύ τους, ο ένας με τον άλλο. Στο σύνθετο ρήμα αλληλοσυγκρούονται υπάρχει η έννοια του μεταξύ τους. Πρόκειται και εδώ για πλεονασμό.

Επομένως το ορθό είναι: "... **να συγκρούονται μεταξύ τους**" ή "... **να αλληλοσυγκρούονται**".

21. "Είναι **πιο καλύτερα** να περιμένουμε".

Συχνή έκφραση πλεονασμού.

Ορθό: "Είναι **καλύτερα** να περιμένουμε" ή "Είναι **πιο καλά** να περιμένουμε".

22. "**Δεν νομίζω** ότι αυτό είναι σωστό".

Λάθος που λέγεται σχεδόν από όλους.

Το νομίζω είναι δοξαστικό ρήμα, ρήμα γνώμης και επομένως η άρνηση δεν θα τεθεί στο δοξαστικό ρήμα, αλλά στο εξαρτώμενο από αυτό ρήμα.

Το ορθό: "**Νομίζω** ότι αυτό δεν είναι σωστό". Το ίδιο γίνεται και με το πιστεύω, όταν το χρησιμοποιούμε ως δοξαστικό ρήμα.

"Δεν πιστεύω ότι είναι αλήθεια".

Το ορθό είναι:

"Πισ

τεύω

ότι δεν είναι αλήθεια".

23. "**Κατ' αρχήν** θέλω να σας συγχαρώ και έπειτα να σας εκφράσω ...".

Υπάρχει σύγχυση στην χρήση του κατ' αρχήν και του κατ' αρχάς.

Κατ' αρχήν σημαίνει βασικά.

Κατ' αρχάς σημαίνει αρχικά, πρώτον.

Το ορθό στο συγκεκριμένο παράδειγμα είναι: "**Κατ' αρχάς θέλω ...**".□

24. "Επομένως θα γίνει αλλαγή **των κατανεμούντων εδρώ ν**"

Από την ενημέρωση του εκπροσώπου του Υπουργείου Εσωτερικών στην τηλεόραση,
06-05-2012.

Η έδρα είναι θηλυκού γένους και επομένως θα χρησιμοποιήσουμε τη μετοχή του θηλυκού γένους: **κατανέμουσα**.

Έτσι η έκφραση η ορθή είναι: "**... των κατανεμουσώ ν εδρώ ν**".□

25. "Να μας αποστείλετε τον αριθμό **των φοιτούντων μαθητώ ν**"

Το ρήμα είναι φοιτάω, -ώ και επομένως η μετοχή στον πληθυντικό είναι φοιτώντες και γενική πληθυντικού φοιτώντων.

Το ορθό: "Να μας αποστείλετε τον αριθμό **των φοιτώ ντων μαθητώ ν**".

26. "Μπορούμε **να ξαναεπαναφέρουμε** την ελπίδα και το χαμόγελο".

Δήλωση αρχηγού πολιτικού κόμματος στα ΜΜΕ, 06-05-2012.

Πλεονασμός με το ξανά, που τείνει να γίνει κανόνας.

Το επαναφέρω σημαίνει φέρω ξανά. Το ξανά δεν χρειάζεται.

Ορθό: "Μπορούμε **να επαναφέρουμε** την ελπίδα και το χαμόγελο" ή " ... **να φέρουμε ξανά**".

27. "Όσοι είναι **δυτικά του ποταμού...**"

Το πρόβλημα σ' αυτή την έκφραση είναι η αισθητική της γλώσσας. Θα ήταν αισθητικά καλύτερο να πούμε: "Όσοι είναι **δυτικά του ποταμού ...**" ή αλλιώς "όσοι βρίσκονται **δυτικά από το ποτάμι ...**".

Αντιθέτως θα μπορούσαμε να πούμε: "**το δέρμα του ελαφιού**" χωρίς να δημιουργούμε, αισθητικά, άσχημο ηχητικό αποτέλεσμα.

28. "Από παντού **ξεφτάει το ύφασμα ...**"

Τοποθέτηση εκπροσώπου πολιτικού κόμματος σε τηλεοπτικό σταθμό, 09-05-2012.

Το ρήμα είναι ξεφτίζω και επομένως το ορθό είναι: "Από παντού **ξεφτίζει το ύφασμα ...**"

29. "Ουκ αν λάβοις **εκ του μη έχοντος**".

Αναφορά της φράσης από βουλευτή σε τηλεοπτικό σταθμό, 09-05-2012.

Ορθό: "Ουκ αν λάβοις **παρά του μη έχοντος**".□

Η φράση είναι από τους "Νεκρικούς Διαλόγους" του Λουκιανού. Την είπε ο Μένιππος προς το Χάρο που ζητούσε ναύλο έναν οβολό, επειδή τον πέρασε από την Αχερουσία λίμνη προς την είσοδο του Άδη.

Σημείωση: Εν τη ρύμη του λόγου και υπό το κράτος της πίεσης ή της αμηχανίας που έχει κάποιος, όταν μιλά μπροστά σε πολύ κόσμο, είναι φυσικό να υποπίπτει σε λάθη. Όσα επισημαίνονται εδώ δεν έχουν την έννοια της κατηγορίας, αλλά της συνειδητοποίησης ότι πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί, γιατί κάποιοι νεότεροι, που ακούν αυτά τα λάθη, νομίζουν ότι είναι ορθές οι εκφράσεις και τις δέχονται άκριτα ως ορθές, επειδή τις λένε "σημαίνουντα" πρόσωπα της δημόσιας ζωής.

30. "Εγερθήτω!"

Η γνωστή πλέον προσταγή προς τους δημοσιογράφους, που ειπώθηκε μπροστά στις κάμερες στις 07-05-2012.

Είναι προστακτική του εγείρομαι και ως προστακτική παθητικού αορίστου (εγέρθη) το δεύτερο ενικό πρόσωπο είναι: εγέρθητι και το δεύτερο πληθυντικού: εγέρθητε.

Το ορθό επομένως, αφού λέχθηκε σε πολλούς δημοσιογράφους, είναι: **εγέρθητε!**☐

Μπορούσε όμως να πει πιο απλά: σηκωθείτε, εγερθήτε!

31. "Εγώ **σαν βουλευτής** του νομού δεν μπορώ να δεχτώ αυτή τη ρύθμιση".

Λάθος που λέγεται και για πολλά άλλα επαγγέλματα ή για την ιδιότητα που έχει κάποιος (σαν δάσκαλος, σαν πολιτικός, σαν μαθητής κλπ).

Εδώ δεν έχουμε παρομοίωση. Το βουλευτής είναι κατηγορούμενο (από το εννοούμενο είμαι) και ως εκ τούτου το ορθό είναι:

"Εγώ **ως βουλευτής** του νομού δεν μπορώ να δεχτώ αυτή τη ρύθμιση".

32. "Περίμενε **να κάνω πρώ τα ένα τσιγάρο** και μετά να μπούμε".

Στις μέρες μας πάσχουμε από τη γλωσσική δικτατορία του κάνω, που το χρησιμοποιούμε αδιακρίτως σε κάθε έκφραση. Το κάνω εδώ έχει ασάφεια. Μπορεί να σημαίνει "να καπνίσω ένα τσιγάρο", μπορεί όμως και να σημαίνει "να φτιάξω ένα τσιγάρο με καπνό σε τσιγαρόχαρτο".

Επομένως, θα ήμασταν πιο ακριβείς, αν λέγαμε: "Περίμενε **να καπνίσω πρώ τα ένα τσιγάρο** και μετά να μπούμε".

33. "Οι πολιτικές, στις οποίες αναμετρηθήκαμε, ήταν **εκ διαμετρικά** αντίθετες".

Φράση εκπροσώπου πολιτικού κόμματος σε τηλεοπτικό σταθμό, 11-05-2012.

Το ορθό: "... ήταν **εκ διαμέτρου** αντίθετες" ή "... ήταν **διαμετρικά** αντίθετες".

34. "Οι Έλληνες έχουν μια **χαιρεκάκια**".

Τοποθέτηση εκπροσώπου πολιτικού κόμματος σε τηλεοπτικό σταθμό, 10-05-2012.

Η ορθή λέξη είναι **χαιρεκακία**.□

35. "Δεν **τίθονται** τέτοια διλήμματα".

"Όλοι πρέπει **να τιθόμαστε** μπροστά στις ευθύνες μας".

Το ρήμα τίθεμαι κρατά το τυπολογικό της αρχαίας και οι τύποι του είναι:

τίθεμαι, τίθεσαι, τίθεται, τιθέμεθα, τίθεσθε, τίθενται.

Επομένως οι ορθές εκφράσεις είναι:

"Δεν **τίθενται** τέτοια διλήμματα"

"Όλοι πρέπει **να τιθέμεθα** μπροστά στις ευθύνες μας".

36. "**Επέτρεψέ μου**, παρακαλώ, να αναφερθώ στο ιστορικό της υπόθεσης"

Η προστακτική δεν παίρνει αύξηση και επομένως το ορθό είναι:

"**Επίτρεψέ μου**, παρακαλώ, να αναφερθώ στο ιστορικό της υπόθεσης".

37. "Η χρήση του αυτοκινήτου δημιουργεί **την τρύπα του όζοντος**".□

Λάθος πραγματολογικό. Δεν υπάρχει τρύπα όζοντος, αλλά αραιώση της ποσότητας.

Έτσι το ορθό είναι: "Η χρήση του αυτοκινήτου προκαλεί **την □ αραιώση του όζοντος**".□

38. "Το φαινόμενο αυτό υπήρχε **ανέκαθεν από τα παλαιότερα χρόνια**".

Πλεονασμός, αφού ανέκαθεν σημαίνει από παλιά.

Ορθό: "Το φαινόμενο αυτό υπήρχε **ανέκαθεν**".□

39. "Το κράτος πρέπει **να βγάζει νόμους** που να γίνονται αποδεκτοί από όλους".

Το ρήμα βγάζει έχει μεγάλη ασάφεια.

Μπορούμε να πούμε: "Το κράτος πρέπει να θεσπίζει νόμους ... "

ή " Η Βουλή (το Κοινοβούλιο) πρέπει να ψηφίζει νόμους ...".

40. "Θέλουμε να επιστραφούν στην Ελλάδα τα μάρμαρα του Παρθενώ να".

Το λάθος εδώ είναι αισθητικό και ίσως νοηματικό. Δεν είναι απλά μάρμαρα αλλά γλυπτά από τον Παρθενώνα.

Επομένως, θα ήταν ορθότερο να λέγαμε:

"Θέλουμε να επιστραφούν στην Ελλάδα τα γλυπτά του Παρθενώ να".

41. "Όταν ανέλαβα το Υπουργείο, συναντήθηκα με όλα τα προβλήματα και όσα μπορώ λύνω".

Τοποθέτηση Υπουργού σε τηλεοπτικό σταθμό στις 14-05-2012.

Άλλο είναι η έκφραση: συναντώ προβλήματα στην ενεργητική φωνή (χωρίς άρθρο στα προβλήματα - με αοριστία) και άλλο συναντώμαι με προβλήματα. Η παθητική φωνή δεν δίνει κανένα νόημα στην έκφραση, περιέχει ασάφεια και δημιουργεί σύγχυση.

Θα μπορούσε κάποιος να πει: "Όταν ανέλαβα του Υπουργείου, **συνάντησα πολλά προβλήματα** και προσπάθησα να λύσω όσα μπόρεσα"

Το συνάντησα προβλήματα έχει την έννοια: **αντιμετώπισα προβλήματα.**□

42. "Πρέπει **να εκμεταλλευόμαστε τον ελεύθερο χρόνο**".

Το ρήμα εκμεταλλεύομαι δεν χρησιμοποιείται αδιακρίτως. Έχει αρνητική έννοια και το χρησιμοποιούμε στις περιπτώσεις, που πραγματικά ενεργούμε προς βλάβη καποιου άλλου.

Μπορούμε να πούμε, λόγου χάρη, "ο εργοδότης εκμεταλλεύεται τον εργαζόμενο".

Εδώ το ορθό θα ήταν: "Πρέπει **να αξιοποιούμε τον ελεύθερο χρόνο**".□

43. "Αυτό το στήριγμα που **θα μας παρέσχουν ...**".

Τοποθέτηση αρχηγού πολιτικού κόμματος, NET 16-05-2012.

Η υποτακτική αορίστου δεν παίρνει αύξηση και ως εκ τούτου το ορθό είναι:

"Αυτό το στήριγμα που **θα μας παράσχουν ...**".□□

44. "Οι αστυνομικοί **πέταξαν** μάλιστα εναντίον των διαδηλωτών **πλαστικές σφαίρες**".

Από δελτίο ειδήσεων της ET3 στις 12-07-2012.

Το ορθό θα ήταν: "Οι αστυνομικοί **χρησιμοποίησαν** εναντίον των διαδηλωτών **πλαστικές σφαίρες**".

45. "Μας έδωσε **λίγους ψήφους** ο ελληνικός λαός".

Τοποθέτηση αρχηγού πολιτικού κόμματος στη Βουλή, 07-11-2012.

Η ψήφος είναι θηλυκού γένους σύμφωνα με την αρχαία ελληνική. Υπάρχει και μεταγενέστερος τύπος αρσενικού γένους και έτσι **ο ψήφος**, όσο και αν ηχεί παράταιρα, είναι σωστός. Επομένως δεν υπάρχει λάθος, παρόλο που οι περισσότεροι προσπαθούν να εκφράζονται με το θηλυκό γένος.

46. **"Υπέρ του δέοντος αποκαλυπτικός ήταν ο Πρόεδρος της Ρωσίας".**□

Δελτίο ειδήσεων του ANT στις 08-12-2012.

Η πρόθεση υπέρ με γενική σημαίνει υπεράσπιση. Η υπέρ με αιτιατική δηλώνει πλεονασμό, κάτι περισσότερο.

Επομένως, το ορθό στην έκφραση είναι υπέρ και αιτιατική (**υπέρ το δέον**).

"Υπέρ το δέον αποκαλυπτικός ήταν ο Πρόεδρος της Ρωσίας".□

47. **"Το Επιμελητήριο οργάνωσε μια ημερίδα στην οποία ήμασταν και οι δυο αμφότεροι".**□

Συζήτηση δημοσιογράφου με προσκεκλημένο στη ΔΕΛΤΑ TV στις 29-12-2012.

Πρόκειται για πλεονασμό, αφού αμφότεροι σημαίνει και οι δύο. Το ορθό, λοιπόν, είναι:

Το Επιμελητήριο οργάνωσε μια ημερίδα **στην οποία ήμασταν και οι δυο**□

ή ... **στην οποία ήμασταν αμφότεροι.**□

48. "Στο Υπουργείο Οικονομικών συζητούν μόνον **για το πέναλτυ** που θα επιβληθεί για τη μη προσκόμιση αποδείξεων".

Κεντρικό δελτίο ειδήσεων ΣΚΑΪ στις 03-01-2013.

Τι να πούμε για τη χρήση του πέναλτυ; Υπάρχει πρόβλημα κατανόησης της έκφρασης από μη γνώστες της αγγλικής και κυρίως πρόβλημα αισθητικής της γλώσσας.

Δες στην παρούσα ιστοσελίδα το άρθρο: Γλωσσομιγάδες Έλληνες ή ελληνόγλωσσοι Έλληνες;

Σε αντιπαράθεση ο πλήρης ελληνικός λόγος: "Στο Υπουργείο Οικονομικών συζητούν μόνον **για την ποινή (τιμωρία, πρόστιμο ...)** που θα επιβληθεί για τη μη προσκόμιση αποδείξεων".

49. "**Αυτοκτονούν τον κόσμο**" (ενν. οι πολιτικοί).

Από εκπομπή του R - CHANNEL στις 23-01-2013.

Το αυτοκτονώ είναι ενεργητικό ρήμα αυτοπαθές. Δηλαδή κτείνω εαυτόν. Επομένως, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ενεργητικό μεταβατικό για άλλον.

Το ορθό σ' αυτή την περίπτωση είναι να πει κάποιος: **Ο κόσμος αυτοκτονεί** (εξ αιτίας των

πολιτικών)

οι πολιτικοί παίρνουν μέτρα που

οδηγούν τον κόσμο στην αυτοκτονία

ή οι πολιτικοί

κάνουν τον κόσμο να αυτοκτονεί

κ.τ.ό.

ή

50. **"Έχει κάνει 30 εκατομμύρια βιούζ"** (στο You Tube), (εννοεί το βίντεο που επέδειξε).

Από ενημερωτική εκπομπή στο ΣΚΑΪ στις 28-01-2013.

Ο λόγος εδώ είναι γλωσσομιγαδικός. Πέρα από τη μη κατανόηση της έκφρασης από ανθρώπους που δεν γνωρίζουν αγγλικά, είναι και αντιαισθητικός ηχητικά στη ροή του ελληνικού λόγου, (view - views: θέαση, παρακολούθηση).

Ο πλήρης ελληνικός λόγος: **Το έχουν παρακολουθήσει 30 εκατομμύρια άτομα**

ή **έχει κάνει 30 εκατομμύρια θεάσεις**

ή **το έχουν δει 30 εκατομμύρια άνθρωποι.**

51. **"... είναι και το κόνσεπτ της Ελλάδας"** (ένα από τα πλεονεκτήματα για προσέλκυση τουριστών).

Από εκπομπή στρογγυλής τραπέζης στο ΣΚΑΪ στις 29-01-2013.

Η δημοσιογράφος γελώντας διόρθωσε τον εκλεκτό προσκεκλημένο της λέγοντας: **η έννοια της Ελλάδας.**

52. **"Η θερμοκρασία είναι υπό του μηδενός".**□

Περιγραφή της κατάστασης στη Ρωσία από δημοσιογράφο, ET1 στις 14-02-2013.

Η πρόθεση υπό συντάσσεται εδώ με αιτιατική για να δηλώσουμε θέση ή τάξη ενός προσώπου ή πράγματος. Επομένως, το ορθό είναι: **"Η θερμοκρασία είναι υπό το μηδέν"** ή αν θέλουμε να αποφύγουμε την έκφραση με την υπό, μπορούμε να πούμε, χωρίς αλλοίωση των λεγομένων μας:

"η θερμοκρασία είναι κάτω του μηδενός" ή "η θερμοκρασία είναι κάτω απο το μηδέν".□

53. Διεύθυνση επίδοσης λογαριασμού: **"Οδός Περικλή 81"**.□□ Από διμηνιαίο λογαριασμό ηλεκτρικού ρεύματος της ΔΕΗ.

Όλοι γνωρίζουμε **τον Επιτάφιο του Περικλέους**, αλλά παρ' όλα αυτά οι υπεύθυνοι της ΔΕΗ εμπνούν πεισματικά ότι η οδός είναι του Περικλή, σαν να πρόκειται για τον Περικλή

της διπλανής πόρτας ή της γειτονιάς μας. Προφανώς το λαϊκό άσμα "πού είσαι, καημένε (!) Περικλή, να βγεις να σεργιανίσεις και την Αθήνα σου (!) να δεις και να μην τη γνωρίσεις" διαμόρφωσε την αισθητική της γλώσσας τους και την απλοϊκότητα θέασης όλων των πραγμάτων.

54. **"Το κυπριακό τραπεζικό σύστημα έχει πολλές ικανότητες".**

Τοποθέτηση δημοσιογράφου σε δελτίο ειδήσεων, ΣΚΑΪ στις 22-03-2013.

Ικανότητες έχουν οι άνθρωποι και όχι οι έννοιες. Θα μπορούσαμε να πούμε: **"Το κυπριακό τραπεζικό σύστημα έχει πολλές δυνατότητες"**

ή

"... είναι σε θέση να ανταποκριθεί σε πολλές προκλήσεις"

κ.τ.ό.

55. **"Η σημερινή απόφαση έχει δυο προσόντα".**

Τοποθέτηση δημοσιογράφου σε δελτίο ειδήσεων, Mega στις 25-03-2013.

Προσόντα έχουν οι άνθρωποι. Επομένως, το ορθό είναι: **"Η σημερινή απόφαση έχει δυο πλεονεκτήματα"** ή **"... δυο θετικά στοιχεία"**.

56. **"Αυτοαναιρείς τον εαυτό σου".**

Απάντηση βουλευτή σε συνάδελφό του σε εκπομπή πανελλήνιας εμβέλειας μέσω του περιφερειακού τηλεοπτικού σταθμού ΔΕΛΤΑ στις 27-03-2013.

Πρόκειται περί πλεονασμού.

Το ορθό: **"Αναιρείς τον εαυτό σου ή αυτοαναιρείσαι".**

57. **(Η Ελλάδα) "είναι σε θέση να εξορυγνύει τον ορυκτό της πλούτο".**

Τοποθέτηση βουλευτή σε εκπομπή πανελλήνιας εμβέλειας μέσω του περιφερειακού τηλεοπτικού σταθμού ΔΕΛΤΑ στις 27-03-2013.

Το ρήμα είναι εκ(ξ) - ορύσσ(ττ)ω, μέλλων: εξορύξω και αόριστος: εξόρυξα. Επομένως, είτε χρησιμοποιήσουμε υποτακτική ενεστώτα είτε υποτακτική αορίστου πρέπει να πούμε:

"Είναι σε θέση να εξορύττει ή να εξορύξει τον ορυκτό της πλούτο".

58. **«Έχουμε 459 εκατομμύρια πλας»** (εννοεί οργανωτικά έξοδα για τους Ολυμπιακούς Αγώνες 459,3 εκατομμύρια) - plus: συν, περισσότερο.

Ενημερωτική εκπομπή, ΣΚΑΪ στις 18-04-2013.

Ο λόγος είναι γλωσσομιγαδικός. Θα μπορούσε η νέα δημοσιογράφος να μιλήσει την ελληνική λέγοντας: **"έχουμε 459 εκατομμύρια συν ή ξοδεύτηκαν περισσότερα από 459 εκατομμύρια"**.

59. **«Στο παρά πέντε αποφεύχθηκε χθες μια μείζονα πολιτική κρίση».**

Μεσημεριανό δελτίο ειδήσεων MEGA στις 21-06-2013.

Το ορθό είναι: **« ... μια μείζων πολιτική κρίση».**

Διατηρείται η κλίση του επιθέτου σύμφωνα με τη γραμματική της αρχαίας ελληνικής και δεν μπορεί να απλοποιηθεί για χάρη της νεοελληνικής γραμματικής (στην περίπτωση αυτή για το αρσενικό γένος θα έπρεπε να πούμε π.χ. ο μείζονας στόχος ...).

60. "Δεν τους φοβόμαστε, μας φοβώνται".

Τοποθέτηση εκπροσώπου συνδικαλιστικού φορέα στη μεσημβρινή ενημερωτική εκπομπή του ΣΚΑΪ στις 11-07-2013.

Το ρήμα φοβούμαι είναι συνηρημένο από -έω, σε -ώ. Φοβέομαι, φοβούμαι. Επομένως, το ορθό στη συγκεκριμένη έκφραση είναι: **"Δεν τους φοβούμαστε, μας φοβούνται".**

61. "...πράγμα, δυστυχώς, που ελλοχεύει τον κίνδυνο να οδηγηθούμε..."

Εκπρόσωπος της αντιπολίτευσης της Περιφέρειας ΑΜ-Θ στις δηλώσεις του στο R-Channel στις 28-09-2013.

Το ρήμα ελλοχεύω είναι μεταγενέστερος τύπος του ελλοχάω, -ώ, που είναι αμετάβατο και σημαίνει ενεδρεύω, στήνω ενέδρα.

Επομένως, το ορθό είναι να διαμορφώσουμε το λόγο έτσι, ώστε να μην υπάρχει αντικείμενο στο ελλοχεύει. Θα μπορούσε λ.χ. να πει ο συγκεκριμένος ομιλητής:

"εξελίχθηκε, δυστυχώς, η κατάσταση έτσι που ελλοχεύει πλέον ο κίνδυνος να οδηγηθούμε..."

62. **"Τι είναι το πρωτογενή πλεόνασμα; Φέτος θα έχουμε πρωτογενή πλεόνασμα"**.

Από τοποθέτηση εκπροσώπου κοινοβουλευτικού κόμματος σε δελτίο ειδήσεων της Δέλτα TV, στις 07-10-2013.

Το επίθετο ο, η πρωτογενής, το πρωτογενές κρατά στην κλίση του το τυπολογικό της αρχαίας ελληνικής και έτσι το ορθό είναι: Το πρωτογενές πλεόνασμα. **"Τι είναι το πρωτογενές πλεόνασμα; Φέτος θα έχουμε πρωτογενές πλεόνασμα"**

63. [Λανθασμένο έγγραφο Υπουργείου](#) ως προς τη μορφή του, τη διάταξη και τη χρήση της στίξης. Παράδειγμα εγγράφου προς αποφυγήν.

64. **"Ζητούνται διευκρινήσεις"**. Τυπική έκφραση σε διάφορα υπηρεσιακά έγγραφα.

Το διευκρινήσεις είναι σωστό, γιατί παράγεται από το αρχαιοελληνικό διευκρινέω, -ώ. Ο συνηθέστερος τύπος είναι διευκρινίσεις από το διευκρινίζω και είναι επίσης σωστό. Επομένως και οι δύο γραφές της λέξης **διευκρίνιση και διευκρίνηση** είναι ορθές.

65. **"Ο καταναλωτής θα προτιμήσει το ψάρι που έχει ψαρευτεί πριν από μία μέρα".** □

Συνέντευξη της Ελληνίδας Επιτρόπου στη ΔΤ στις 24-11-2013.

Το ψαρεύω μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως δόκιμος τύπος στην ενεργητική φωνή. Στη μέση ή παθητική φωνή δημιουργεί κακοηχία και συνήθως αποφεύγεται ως μη δόκιμος τύπος. Αντί αυτού μπορεί να χρησιμοποιηθεί το αλιεύομαι, που και εύηχο είναι και δόκιμος τύπος. Εξ άλλου, λέμε τα αλιεύματα και όχι τα ψαρέματα.

Θα ήταν προτιμότερο λοιπόν να πει κάποιος: **"Ο καταναλωτής θα προτιμήσει το ψάρι που έχει αλιευτεί πριν από μία μέρα".** Η

ακόμη καλύτερα:

"Ο καταναλωτής θα προτιμήσει το φρέσκο ψάρι".

66. **"Γινόμαστε όλοι πιο χειρότερα".** □

Από εκπομπή έρευνας του Alpha στις 06-12-2013.

Πρόκειται για συνήθη πλεονασμό. Το ορθό: **"Γινόμαστε όλοι χειρότερα"** ή **"γινόμαστε όλοι πιο άσχημα"**.□□

67. **"Έχουν φουντώσει και καλά οι φήμες..."** (για τον χωρισμό του Προέδρου των ΗΠΑ).

Μεσημεριανή εκπομπή ενημέρωσης στο ΣΚΑΪ στις 06-01-2014.

Η έκφραση είναι λανθασμένη ως προς το **"...και καλά"**. Συνήθως λέμε **"...για καλά"**. Αλλά και πάλι η έκφραση είναι λανθασμένη, γιατί το καλά το χρησιμοποιούμε σε εκφράσεις πεζοδρομιακού τύπου χωρίς μεγάλη νοηματική βαρύτητα. Εδώ το καλά χρησιμοποιείται για να δηλώσει πολύ, σε μεγάλο βαθμό.

Θα ήταν προτιμότερο να χρησιμοποιηθεί μια ανάλογη δόκιμη έκφραση, όπως: **"Πληθαίνουν οι φήμες..."** ή **"οι φήμες για τον χωρισμό του ζεύγους πολλαπλασιάζονται"**.

68. **"Σήμερα κρίνεται η τύχη του κύριου Κοντομηνά"**. □

Μεσημεριανή εκπομπή ενημέρωσης στο ΣΚΑΪ στις 15-01-2014.

Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε λ.χ. τη φράση: "μέρος του κύριου προβλήματος είναι ...". Στην περίπτωση αυτή η λέξη κύριος δηλώνει κάτι διαφορετικό από ό,τι δηλώνει ο κύριος τάδε. Στη γενική, όταν πρόκειται για πρόσωπο, θα τονίσουμε του κυρίου προς αποφυγή συγχύσεως από την άλλη έννοια που έχει ο κύριος (= κυρίαρχος, βασικός).

Η νεαρή παρουσιάστρια διορθώθηκε από την ηλικιωμένη ρεπόρτερ, που στην περιγραφή της, ως αυτονόητο γι' αυτήν, είπε: **"... του κυρίου Κοντομηνά"**.

69. **"Το κρυσφύγετο των απαγωγέων".**

Βραδινό δελτίο ειδήσεων στο ΣΚΑΪ στις 16-01-2014.

Ενώ η εκφωνήτρια ενημέρωνε τους τηλεθεατές για την υπόθεση, στην εικόνα εμφανίστηκε ο τίτλος του θέματος, όπως τον βλέπετε παραπάνω. Στη συνέχεια, προφανώς επειδή κάτι ενοχλούσε στη λέξη, άλλαξε ο τίτλος και γράφτηκε ως: **"Το κρυσφήγετο των απαγωγέων"**.

Η λέξη είναι αρχαία ελληνική και η πρώτη γραφή της ήταν προσφύγετον. Εσήμαινε τον τόπο που μπορεί να καταφύγει κάποιος (εξ ου και το προς) για να μπορέσει να βρει προστασία. Παράγεται από το προς και το ρηματικό επίθετο φύγετος, που ως έχον κατάληξη -τος μεταφράζεται: αυτός που μπορεί να καταφύγει. Για λόγους ευφωνίας, πιθανώς, άλλαξε η πρόθεση προς και έγινε κρης και έτσι προέκυψε η λέξη κρησφύγετο.

Η πρωτογενής μορφή της λέξης με την πρόθεση προς διατηρείται στη λέξη πρόσφυγας, που σημαίνει αυτός που καταφεύγει κάπου για να προστατευτεί.

Επομένως, το ορθό είναι: **"Το κρησφύγετο των απαγωγέων"**.□□

70. **"Το έχουμε ακούσει επανειλημμένες φορές".**

Βραδινό δελτίο ειδήσεων της Δέλτα - TV στις 20-01-2014.

Η έκφραση δεν είναι δόκιμη. Υπάρχει πλεονασμός. Με το φορές εννοούμε συνέχεια, επανάληψη.

Το ορθό: **"Το έχουμε ακούσει επανειλημμένα" ή "το έχουμε ακούσει άπειρες φορές"**
ή **"το έχουμε ακούσει πολλές φορές"**.

71. **"Τρία συστατικά πρέπει να δράσουν ταυτόχρονα για την ανάπτυξη του τουρισμού"**.

Από την τοποθέτηση της Ελληνίδας Επιτρόπου στην Ε.Ε. στη Δ.Τ. στις 10-03-2014.

Τα συστατικά δεν δρουν. Το ορθό στην προκειμένη περίπτωση θα ήταν να πει: **"Τρία συστατικά πρέπει να υπάρχουν ... ή τρία συστατικά χρειάζονται για να αναπτυχθεί ο τουρισμός"**.

72. **"Σύντομα θα συνεδριάσει και η Γενική Συνέλευση (των Φαρμακοποιών)"**.

Ενημερωτική απογευματινή εκπομπή της Θράκη-NET στις 31-03-2014.

Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται ή πραγματοποιείται. Συνεδριάζει το Διοικητικό Συμβούλιο.

73. **"Ένα κλάδο χτυπημένο στη Θράκη και στη Βόρεια Ελλάδα ειδικότερα ..."**.

Από ρεπορτάζ νεαρής δημοσιογράφου σε ενημερωτική απογευματινή εκπομπή της Θράκη-NET στις 31-03-2014.

Όταν χρησιμοποιούμε σε τέτοιες περιπτώσεις τη λέξη ειδικά, αναφερόμαστε πρώτα στο γενικό και μετά στο ειδικό.

Το ορθό εν προκειμένω είναι: **"Ένα κλάδο χτυπημένο στη Βόρεια Ελλάδα και ειδικότερα στη Θράκη"**.

74. **"Οι θέσεις ανεργίας βλέπουμε να αυξάνονται συνεχώς"**.

Τοποθέτηση υποψηφίου Δημάρχου σε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης στη Δέλτα-TV στις 06-05-2014.

Κατά το θέσεις εργασίας δεν μπορούμε να σχηματίσουμε αντίστοιχη έκφραση: θέσεις ανεργίας. Το λάθος είναι νοηματικό. Μπορούμε να πούμε: **Η ανεργία αυξάνεται συνεχώς ή τα ποσοστά της ανεργίας αυξάνονται.**

75. **"Ψηφίζουμε για μια Ευρώπη που εμπεδώνει μια κοινωνία πιο ανθρώπινη"**.

Δήλωση πρώην πρωθυπουργού στο MEGA στις 25-05-2014.

Το εμπεδώνω δεν χρησιμοποιείται αδιακρίτως σε κάθε έκφραση που δηλώνει συνοχή, σταθερότητα ή σταθεροποίηση. Η επιλογή της λέξης είναι άστοχη σ' αυτή την έκφραση. Θα ήταν προτιμότερο να αποφευχθεί η λέξη αυτή για την κοινωνία. Αντί αυτού θα μπορούσε να ειπωθεί: **"Ψηφίζουμε για μια Ευρώπη που θα δημιουργήσει μια καλύτερη συνοχή στην κοινωνία μας"** ή **"Η ψήφος στην Ευρώπη θα οδηγήσει τα μέλη της κοινωνίας της σε συνεκτικότερους δεσμούς"**.

76. **"Είναι εύκολο το νησί να το οδηγήσει κάποιος;"** (εννοεί το νησί της Λήμνου).

Ερώτηση νεαρής δημοσιογράφου σε προσκεκλημένο της στη Δ.Τ. στις 27-05-2014.

"Είναι εύκολο να γυρίσει κάποιος όλο το νησί με αυτοκίνητο;" ή **"Η πρόσβαση σ' όλο το νησί με αυτοκίνητο είναι εύκολη;"**.

77. **"Μένει να το δούμε αυτό στις επόμενες εκλογές, το αν και τότε αυτές θα συμβούν"**.

Απογευματινό δελτίο ειδήσεων στο R-Channel στις 05-06-2014.

Οι εκλογές δεν συμβαίνουν, αλλά διεξάγονται ή γίνονται.

"Μένει να το δούμε αυτό στις επόμενες εκλογές, το αν και πότε αυτές θα διεξαχθούν (ή θα γίνουν)".

78. "Στην Ουκρανία είχαμε μια επίθεση εναντίον αγωγού φυσικού αερίου".

Μεσημεριανό δελτίο ειδήσεων της Ν - Τ.Υ. στις 18-06-2014.

Επίθεση δεν γίνεται εναντίον κάποιου άψυχου. Η χρήση του εναντίον είναι άστοχη. Θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί η πρόθεση σε ή η πρόθεση κατά.

"Είχαμε μια επίθεση σε αγωγό ..." ή καλύτερα "Δολιοφθορά σε αγωγό φυσικού αερίου είχαμε στην Ουκρανία".

79. "Εξάλλου η ΝΟΔΕ της Ν.Δ. τοποθετήθηκε στο μείζονα αυτό ζήτημα (το κλείσιμο του Ε.Ζ. Ορεστιάδας)".

Μεσονύκτιο δελτίο ειδήσεων της Δέλτα Τ.Υ. στις 14-07-2014.

Το ζήτημα είναι ουσιαστικό ουδέτερου γένους και ως εκ τούτου από το επίθετο του συγκριτικού βαθμού ο,η μείζων, το μείζον θα χρησιμοποιηθεί το ουδέτερο του επιθέτου.

"... τοποθετήθηκε στο μείζον αυτό ζήτημα...".

80. «Η μελέτη αυτή κατέστη δυνατή χάρη στη **δραματική πρόοδο** που έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια στις τεχνολογίες ανάλυσης αρχαίων γονιδιωμάτων...».

«Το Ελληνικό DNA...», άρθρο της 15-07-2014 στο portal athensmagazine.

Το επίθετο δραματικός χρησιμοποιείται για δυσάρεστα ή αρνητικά πράγματα ή γεγονότα. Εκτός αυτού ο συνδυασμός του με την πρόοδο εδώ είναι λανθασμένος.

Έπρεπε να ειπωθεί: «... **χάρη στην τεράστια ή πολύ μεγάλη πρόοδο...**».

81. «Οι ελεύθεροι επαγγελματίες **κατεξοχήν πλήττονται ιδιαιτέρως ...**».

Πρώην βουλευτής σε μεσημεριανή εκπομπή ενημέρωσης στο ΣΚΑΪ στις 22-07-2014.

Η πληθώρα των επιρρηματικών λέξεων δημιουργεί την αίσθηση ότι επιδιώκει να καλοπιάνει τους επαγγελματίες χωρίς να λέει επί της ουσίας τίποτα. Το κατεξοχήν και το ιδιαιτέρως δεν εμπεριέχουν κάποιο λάθος στη χρήση τους, αλλά δημιουργούν ανούσιο βερμπαλισμό.

Μπορούσε πιο απλά να πει: «**Οι ελεύθεροι επαγγελματίες δοκιμάζονται σκληρά από τα μέτρα λιτότητας...**».

82. **"Η δυνατότητα να πλησιάζει ο ένας με τον άλλο".**

Από τοποθέτηση προσκεκλημένου ψυχολόγου στο Θράκη-NET στις 31-07-2014.

Το πλησιάζω συντάσσεται με αιτιατική και όχι με εμπρόθετη έκφραση.

Ορθό: **"Η δυνατότητα να πλησιάζει ο ένας τον άλλο".**

83. **«Έχω πολύ βαθιά σχέση με την ελληνική γλώσσα».**

Τοποθέτηση προσκεκλημένης συγγραφέως στο ΣΚΑΪ στις 12-08-2014.

Θα ήταν πιο λογικό να πει: **«Γνωρίζω σε βάθος την ελληνική γλώσσα».**

84. **«Δεν μπορεί κανείς με ένα απλό πτυχίο, ακόμη και με ένα σύνθετο πτυχίο (να κάνει καριέρα)».**

Τοποθέτηση προσκεκλημένης συγγραφέως στο ΣΚΑΪ στις 12-08-2014.

Τι είναι το σύνθετο πτυχίο; Εκτός από το κανονικό πτυχίο υπάρχει και κάποιο άλλο, που συντίθεται από διαφορετικά του κανονικού στοιχεία; Ο όρος είναι αδόκιμος και άνευ νοήματος.

«Με ένα πτυχίο δεν μπορεί κάποιος να σταδιοδρομήσει σε ένα τομέα. Θα χρειαστούν και άλλα επιπρόσθετα προσόντα » θα μπορούσε να είναι μια πιο ορθή έκφραση της άποψής της.

85. **«Το θέμα του ντόπινγκ έκθεσε την πατρίδα μας διεθνώ ς».**

Προσκεκλημένος ειδικός στο θέμα της χρήσης απαγορευμένων ουσιών σε μεσημεριανή εκπομπή ενημέρωσης στο ΣΚΑΪ στις 22-08-2014.

Στην προσπάθειά μας να χρησιμοποιήσουμε τη δημοτική δημιουργούμε και τέτοιους τύπους ρημάτων. Η λέξη **έκθεσε** είναι κακόχη. Εφ' όσον είναι αόριστος, χρειάζεται η αύξηση. Χρησιμοποιούμε τον τύπο **εξέθεσε**. Είναι εύηχος, γραμματικά ορθός τύπος της ενιαίας ελληνικής γλώσσας.

Η λέξη ντόπινγκ (dope, doping = δίνω, λαμβάνω φάρμακα ή ναρκωτικά) είναι μια άλλη υπόθεση, που την αποδεχόμαστε χωρίς κανένα ενδοιασμό. Η υποτέλεια δεν είναι γνώρισμα μόνον της πολιτικής μας ηγεσίας. Διατρέχει τον καθένα μας και φαίνεται αυτό σε κάθε φάση της καθημερινότητάς μας.

86. **«Ένα αλιευτικό σκάφος κατάφερε τους λαθρομετανάστες να τους περισυνελέξει σώ ους».**

Βραδινό δελτίο ειδήσεων στο STAR στις 23-08-2014.

Το ρήμα περισυλλέγω συντίθεται από τις προθέσεις περι + συν + λέγω = περισυλλέγω. Επομένως, στην υποτακτική του αορίστου δεν χρειάζεται η αύξηση και γι' αυτό το ορθό είναι: **«Ένα αλιευτικό σκάφος κατάφερε τους λαθρομετανάστες να τους περισυλλέξει σώ ους».**

87. **«Αλλάζει απόψε το σκηνικό του καιρού με πτώ ση της θερμοκρασίας έως και 10 μονάδες».**

Βραδινό δελτίο ειδήσεων στο STAR στις 25-09-2014.

Όταν αναφερόμαστε στη θερμοκρασία, χρησιμοποιούμε τη λέξη βαθμοί και όχι μονάδες.

«Αλλάζει απόψε το σκηνικό του καιρού με πτώ ση της θερμοκρασίας έως και 10 βαθμούς».

88. **«... ο τερματοφύλακας της Νοτίας Αφρικής».**

Τηλεπαρουσιάστρια στο βραδινό δελτίο ειδήσεων στο STAR στις 27-10-2014.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουμε δύο επιλογές: ή κρατούμε την αρχαιότροπη κλίση (ο, η νότιος, το νότιο) ή επιλέγουμε την κλίση της δημοτικής (ο νότιος, η νότια, το νότιο).

«...ο τερματοφύλακας της Νοτίου Αφρικής ή ...ο τερματοφύλακας της Νότιας Αφρικής».

89. «... η βελτίωση των υπάρχοντων υποδομώ ν»

Κεντρικό δελτίο ειδήσεων της Θράκη-NET στις 07-11-2014.

Όταν χρησιμοποιούμε τη μετοχή στη γενική πληθυντικού τονίζουμε την παραλήγουσα. Πρέπει κάποιος να πει: **των υπάρχόντων.**

Το λάθος όμως βρίσκεται στην αντιστοιχία με τις υποδομές, που είναι θηλυκού γένους και άρα θα χρησιμοποιηθεί η μετοχή στη γενική πληθυντικού του θηλυκού γένους.

Το ορθό είναι: **«... η βελτίωση των υπάρχουσώ ν υποδομώ ν».**

90. «Θα μείνουμε ακόμη μια μέρα στο Παρίσι για να κάνουμε το review».

Δήλωση Υπουργού Οικονομικών στο βραδινό κεντρικό δελτίο ειδήσεων στο ΣΚΑΪ στις 25-11-2014.

Οι Έλληνες λέμε **επανεξέταση**. Πιστεύουμε πως αυτό ήθελε να πει και ο υπουργός. Το *review* μπορεί να δηλώνει επανεξέταση, επανάληψη, ανασκόπηση ή επιθεώρηση ή και κριτική. Η ελληνική γλώσσα έχει όλες τις λέξεις για να δηλώσουμε με ακρίβεια αυτό που σκεφτόμαστε.

91. «**Εμείς θα παλέψουμε για τη ρήξη και την ανατροπή, όπως έχουμε ανακηρύξει**».

Τοποθέτηση πολιτευτή σε απογευματινή εκπομπή ενημέρωσης στο ΑΡΤ στις 17-12-2014.

Το ορθό είναι: «... **όπως έχουμε διακηρύξει ή όπως έχουμε εξαγγείλει ή, πιο απλά, όπως έχουμε πει**»

92. «**Ο Γιώργος ... θα μας πει τώ ρα περισσότερες πληροφορίες**».

Παρουσιάστρια στο κεντρικό μεσημεριανό δελτίο ειδήσεων της ΝΕΡΙΤ στις 21-12-2014.

Το ορθό είναι: «... **θα μας δώ σει τώ ρα περισσότερες πληροφορίες**».

Θα είχε κάποιο νόημα η χρήση του ρήματος πει, μόνον αν χρησιμοποιούσε τις πληροφορίες

με το οριστικό άρθρο, δηλαδή «**Ο Γιώργος ... θα μας πει τώ ρα τις πληροφορίες**».

93. «**Ο σωθώ ν σωθήτω**».

Έκφραση προσκεκλημένου σε απογευματινή ψυχαγωγική εκπομπή του ALPHA στις 10-01-2015.

Το ορθό είναι: «**Ο σώ ζων εαυτόν σωθήτω**».

Αυτός που σώζει τον εαυτό του ας (θα) σωθει.

Η έκφραση αποδίδεται στο μαντείο των Δελφών ως χρησμός, που δόθηκε στους ανησυχούντας περί της τύχης τους Αθηναίους κατά την περσική εκστρατεία του 480 π.Χ.

94. «**Έδιναν εντολές από πακιστανικά κινητά**».

Εκφωνήτρια μεσημβρινού δελτίου ειδήσεων της NEPIT στις 19-01-2015.

Το επίθετο πακιστανικός έχει μεγάλη ασάφεια. Μπορεί να δηλώνει ότι τα κινητά είναι κατασκευασμένα στο Πακιστάν (πράγμα το οποίο δεν συμβαίνει) ή να δηλώνει πως τα

κινητά ήταν ιδιοκτησία κάποιων Πακιστανών (το οποίο θεωρείται και πιο λογικό).

Έτσι το ορθό θα ήταν να πει: «**Έδιναν εντολές από κινητά Πακιστανών ν**». Μπορεί να σημαίνει, επίσης, ότι τα κινητά είναι δηλωμένα στο Πακιστάν.

95. «**Πόσα διεκδίκησε; Μηδέν στο πηλήκιο**».

Τοποθέτηση πρώην πρωθυπουργού σε βραδινή ενημερωτική πολιτική εκπομπή στον ΣΚΑΪ στις 19-01-2015.

Το πηλήκιο (πηλήκιο) είναι το καπέλο, ιδίως στρατιωτικό ή μαθητικό. Το πηλικον (πηλίκιο) είναι το αποτέλεσμα από μια πράξη διαιρέσης. Η φράση: «**Μηδέν εις το πηλίκον**» σημαίνει αποτυχία ή ότι μια συζήτηση δεν είχε κανένα αποτέλεσμα.

Έτσι το ορθό θα ήταν ο ομιλών να πει: «**Πόσα διεκδίκησε; Μηδέν στο πηλίκιο**».

96. «**Θέλω να ενωθεί πολύ καλά το γάλα μαζί με τα αυγουλάκια!**».

Παρουσιάστρια σε απογευματινή εκπομπή μαγειρικής στην TVS στις 20-01-2015.

Η λέξη μαζί αποτελεί πλεονασμό και δεν χρειάζεται.

Έτσι το ορθό είναι: **«Θέλω να ενωθεί πολύ καλά το γάλα με τα αυγουλάκια!»**.

97. **«... επί τη βάση της τρέχουσας συμφωνίας»**.

Εφημερίδα «Τα Νέα», ηλεκτρονική έκδοση της 20-02-2015.

Η πρόθεση επί συντάσσεται με δοτική για να δηλώσει όρο ή προϋπόθεση και έτσι θα πρέπει να έχουμε τη δοτική της λέξεως η βάσις, της βάσεως, τη βάσει...

Το ορθό, λοιπόν, είναι: **«... επί τη βάσει της τρέχουσας συμφωνίας»**.

98. **«... γνώ ριζε την κατάσταση της χώ ρας, όπου θα παραλάμβανε»**.

Τοποθέτηση δημοσιογράφου σε ενημερωτική βραδινή πολιτική εκπομπή του «Ε» στις 17-03-2015.

Το όπου ως τοπικό επίρρημα δεν χρησιμοποιείται για να δηλωθεί αντικείμενο του ρήματος. Θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί η αναφορική αντωνυμία την οποία ως αντικείμενο του

ρήματος σε αιτιατική ή η αναφορική αντωνυμία που.

Το ορθό, επομένως, είναι: «... **γνώ ριζε την κατάσταση της χώρας, την οποία (ή που) θα παραλάμβανε**»

99. «**Όλο αυτό που έκαναν ήταν σάτυρα**».

Υπότιτλος σε ανταπόκριση από εκπομπή γερμανικού τηλεοπτικού σταθμού στο κεντρικό βραδινό δελτίο ειδήσεων του ΣΚΑΪ στις 19-03-2015.

Η λέξη σάτυρα είναι καθαρά ελληνική λέξη και συνδέεται με το σατυρικό δράμα (από τον χορό των Σατύρων), το οποίο διδάσκονταν μετά από μία τριλογία δράματος (τραγωδίες) για να εκτονωθούν οι θεατές από τα δυσάρεστα συναισθήματα, που ένιωσαν κατά τη διάρκεια των τριών πρώτων δραμάτων. Η εύθυμη διάθεση και το γέλιο δεν προέρχονταν από τις βωμολοχίες και τα λεκτικά χοντροκομμένα αστεία των ηθοποιών. Το γέλιο πήγαζε από τις κινήσεις και την αμφίεση είτε του χορού είτε των ηθοποιών και αυτή είναι η διαφορά του σε σχέση με το μεταγενέστερο ρωμαϊκό γραμματειακό είδος, που λέγεται σάτιρα.

Σήμερα στην Ελλάδα και σ' όλον τον κόσμο δεν υπάρχει **σάτυρα** με τη στοχοθεσία και τη μορφή του αρχαίου ελληνικού σατυρικού δράματος. Υπάρχει αντίθετα η

σάτιρα,

με την έννοια ότι ο ηθοποιός προκαλεί στους θεατές το γέλιο με βωμολοχίες και με χοντροκομμένα αστεία. Αυτή η σάτιρα μπορεί να συσχετιστεί ως προς ένα μέρος (ως προς τις βωμολοχίες και λεκτικές επιθέσεις σε πρόσωπα) μόνον με την αρχαία κωμωδία.

Το ορθό, επομένως, είναι: **«Όλο αυτό που έκαναν ήταν σάτιρα»**.

100. **«... η ενεργειακή δύναμη επικοινωνεί τη σοβαρότητα των προθέσεων των Ηνωμένων Πολιτειών»**.

Από άρθρο στο Foreign Affairs, The Hellenic Edition στις 06-03-2015.

Το ρήμα επικοινωνώ στην ελληνική γλώσσα συντάσσεται με την πρόθεση με. Πολλοί γνωρίζουν τη σύνταξη στα Αγγλικά, στην οποία το contact συντάσσεται με αιτιατική. Για την ελληνική γλώσσα όμως η χρήση αυτής της σύνταξης με αιτιατική δεν έχει κανένα νόημα και ο λόγος είναι ακατανόητος.

Το ορθό, λοιπόν, είναι: **«...η ενεργειακή δύναμη επικοινωνεί με τη σοβαρότητα των προθέσεων των Ηνωμένων Πολιτειών»**

101. **«... είναι και το ζήτημα που μπαίνει για τα εργασιακά»**.

Από την ενημέρωση του κυβερνητικού εκπροσώπου προς τους δημοσιογράφους, ΝΕΡΙΤ στις 25-05-2015.

Το ρήμα μπαίνει έχει μεγάλη ασάφεια και αοριστία. Θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί ένα άλλο ρήμα ή μια άλλη έκφραση.

Ορθότερο θα ήταν να πει: ««... είναι και το ζήτημα που τίθεται (ή συζητείται) για τα εργασιακά»

102. «το Μπράσελς γκρουπ (Brussels group) αποφάσισε...».

Τοποθέτηση βουλευτή κόμματος της αντιπολίτευσης σε ενημερωτική εκπομπή του Alpha στις 27-05-2015.

Γλωσσομιγές πολιτικός που δεν σέβεται τον ελληνικό λαό, την ιστορία και τη γλώσσα του. Δεν σέβεται καν τον εαυτό του. Η ελληνική γλώσσα, επειδή είναι «λόγος», τσακίζει κόκκαλα. Αν ο γλωσσομιγές πολιτικός έλεγε «η ομάδα των Βρυξελλών αποφάσισε...», οι συνειρμοί, που θα δημιουργούνταν στους ακροατές για τη γραφειοκρατική ελίτ των Βρυξελλών, θα ήταν αρνητικοί και γι' αυτό προσπαθεί να εξωραΐσει την εικόνα της με τη χρησιμοποίηση της λέξεως γκρουπ, που παραπέμπει σε κάτι αθώο, όπως π.χ. ένα εκδρομικό γκρουπ.

Τέτοιες λέξεις εξωραϊσμού χρησιμοποιούνται κατά κόρον από βουλευτές και υπουργούς ή υπουργεία, για να παραποιούν τις καταστάσεις και τα πράγματα. Παράδειγμα χαρακτηριστικό το σύστημα taxisnet (tax: φόρος). Τι αθώα και καλή λέξη, αφού παραπέμπει ηχητικά στη λέξη τάξη! Πόσο αρνητικό, όμως, θα ήταν το αποτέλεσμα, αν το σύστημα ονομαζόταν
forosnet;

Στην παρούσα ιστοσελίδα γράφουμε για τον γλωσσομιγαδικό λόγο και δεν χρειάζονται εδώ άλλα περιττά σχόλια.

Ο γλωσσομιγές βουλευτής έπρεπε να πει: «**η ομάδα των Βρυξελλών ν αποφάσισε...**», πο υ δεν είναι ηχητικά ενοχλητικό και κυρίως επειδή θα τον καταλάβαιναν όλοι οι Έλληνες

ψηφοφόροι του.

103. «... με τη συμμετοχή πολύ κόσμου».

Τοποθέτηση εκδότη σε εκπομπή ενημέρωσης της NEPIT στις 02-06-2015.

Το επίθετο πολύς σύμφωνα με τη νεοελληνική γραμματική στερείται γενικής στο αρσενικό και ουδέτερο γένος. Αντιθέτως, η αρχαία ελληνική γραμματική έχει γενική και στα δύο γένη, που είναι ο τύπος: του πολλού. Στην περίπτωση της παραπάνω έκφρασης ο τύπος πολύ δεν έχει καμία θέση ως γενική, παρ' ότι λέγεται από τους περισσότερους και τείνει να γίνει (λανθασμένα) κανόνας.

Το ορθό θα ήταν να έλεγε: ... με τη συμμετοχή πολλού κόσμου. Η έκφραση αυτή, όμως, είναι αδόκιμη. Ως εκ τούτου θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί κάποιο άλλο επίθετο ή κάποια άλλη έκφραση.

Το ορθό, λοιπόν, θα ήταν: «... με τη συμμετοχή αρκετού κόσμου» ή «... με τη συμμετοχή πλήθους κόσμου» ή «... με τη συμμετοχή κόσμου», αφού στο κόσμος εμπεριέχεται το πολύ.

Άλλη ορθή έκφραση: Στην εκδήλωση «... συμμετείχε πολύς κόσμος» ή «... ο κόσμος που ήρθε ήταν πολύς».

104. «**Η οικονομική κρίση τα τελευταία χρόνια εισβάλλει στη ζωή των νέων ανθρώπων**».

Παρουσιάστρια στο βραδινό δελτίο ειδήσεων του R-Channel στις 20-06-2015.

Η κρίση είναι αποτέλεσμα ενεργειών ή χειρισμών από ανθρώπους και επομένως έχει συνέπειες ή παρενέργειες. Το ρήμα εισβάλλει δεν έχει καμία σχέση με την κρίση και η χρήση του φανερώνει χάσματα λογικής.

Ορθό: «**Η οικονομική κρίση έχει παρενέργειες (ή συνέπειες) και στη ζωή των νέων ανθρώπων**».

105. «**... εδώ στο 1728 εκλογικό τμήμα ...**».

Από ρεπορτάζ δημοσιογράφου στο μεσημβρινό δελτίο ειδήσεων του Mega στις 05-07-2015.

Τον αριθμό τον πρόφερε ως εξής: Στο χίλια επτακόσια είκοσι οκτώ εκλογικό τμήμα. Στην προφορά στο συγκεκριμένο παράδειγμα έχουμε δύο επιλογές:

1. Στο χιλιοστό επτακοσιοστό είκοστό όγδοο εκλογικό τμήμα και

2. Στο εκλογικό τμήμα χίλια επτακόσια είκοσι οκτώ.

Το ορθότερο θα ήταν να πει: «... **εδώ στο χιλιοστό επτακοσιοστό εικοστό όγδοο εκλογικό τμήμα...**».

106. «**Μερικοί από αυτούς είναι ανάμεσα στους όμηρους**».

Από ρεπορτάζ απογευματινής ενημερωτικής εκπομπής της ET1 στις 20-11-2015.

Δεν θα λέγαμε ποτέ την παρακάτω έκφραση: «Υπάρχουν και μερικοί ξένοι ανάμεσα σ' αυτούς τους άνθρωπους».

Γιατί, λοιπόν, σε μερικές λέξεις τονίζουμε την προπαραλήγουσα, ενώ όλοι ξέρουμε τον κανόνα: Όταν η λήγουσα είναι μακρά, η προπαραλήγουσα δεν τονίζεται;

Πρέπει να λέμε: των ταυτόχρονων ή των ταυτοχρόνων; των σύγχρονων ή των συγχρόνων; Γιατί δεν μπορούμε να πούμε: ταυτόχρονως ή σύγχρονως αντί του ορθού, κατ' εφαρμογή του παραπάνω κανόνα, ταυτοχρόνως και συγχρόνως;

Παρόλο που τείνει να επιβληθεί και ο τύπος τους όμηρους, θα ήταν προτιμότερο να επιλέγεται ο τύπος **τους ομήρους** προς άρση και της παραμικρής ηχητικής παρανόησης ως προς την πτώση του.

107. «**Θα μείνουμε εδώ για να δώ σουμε τη μάχη και είμαστε καταδικασμένοι να**

κερδίσουμε».

Τοποθέτηση εκπροσώπου νοσοκομείων σε πρωινή ενημερωτική εκπομπή του ΣΚΑΪ στις 26-11-2015.

Το καταδικασμένο έχει αρνητική έννοια και χρησιμοποιείται για να εκφραστεί ανάλογη αρνητική εξέλιξη ή συνέπεια. Ως σχήμα οξύμωρο δεν είναι ούτε καθιερωμένο ούτε μπορεί να γίνει αποδεκτό. Το ορθό θα ήταν:

«Θα μείνουμε εδώ για να δώσουμε τη μάχη και είμαστε αποφασισμένοι να κερδίσουμε».

108. **«Τι προοιωνίζει για αυτό το θέμα;».**

Ερώτηση παρουσιάστη σε ανταποκρίτρια του σταθμού σε απογευματινή ενημερωτική εκπομπή του ΣΚΑΪ στις 15-12-2015.

Βέβαια, ο παρουσιαστής, που είναι καλός χειριστής της γλώσσας, διερωτήθηκε μονολογώντας: **Προοιωνίζει ή προοιωνίζεται;**

Το προοιωνίζει δεν είναι στη συγκεκριμένη έκφραση ενεργητικό ρήμα. Ο οϊωνός, που είναι ένα σημάδι από δυνάμεις υπέρτερες ή μη υποκείμενες στη θέληση και τη δράση του ανθρώπου, λειτουργεί αυτόνομα και επηρεάζει μια κατάσταση.

Επομένως, το ορθό θα ήταν να πει: **«Τι προοιωνίζεται για αυτό το θέμα;».**

109. **«Είναι πολύ ευχάριστο να έρθουν τα παιδιά μαζί με τους γονείς τους να παίξουν δραστηριότητες».**

Εκκληση της εκπροσώπου μιας χριστουγεννιάτικης εκδήλωσης στο μεσημεριανό δελτίο ειδήσεων του ANT-1 στις 24-12-2015.

Το νοηματικό λάθος βρίσκεται στο παιζω δραστηριότητες. Οι δραστηριότητες από τη φύση τους περιέχουν κίνηση και δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τέτοια έκφραση.

Το ορθό θα ήταν να πει: **«Είναι πολύ ευχάριστο να έρθουν τα παιδιά μαζί με τους γονείς τους να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες (ή ...να ασχοληθούν με δραστηριότητες ή ...να λάβουν μέρος σε δραστηριότητες)».**

110. **«Ασφαλιστικές δικλίδες και μάχη για το ασφαλιστικό»**

Πρωτοσέλιδο στην «Εφημερίδα των Συντακτών» της 30-12-2015.

Εξ αιτίας της γραφής της λέξεως **δικλίδες** προκλήθηκε μια διαμάχη για το αν η λέξη δικλίδα γράφεται με -ι ή -ει στη συλλαβή -κλι.

Η λέξη δικλῖς, -ῖδος είναι η πρωτογενής, προέρχεται εκ του κλίνω και σημαίνει σήμερα βαλβίδα. Απαντάται στον Όμηρο (Οδύσσεια β. 345, ρ. 268, Ιλιάδα Μ. 455 - *πύλας ... δικλίδας υψηλὰς*) και χρησιμοποιούνταν στον πληθυντικό αριθμό ως επίθετο μετά των θυρών, πυλών και σανίδων για να δηλώσει τα διπλά φύλλα των θυρών, των πυλών και των σανίδων.

Η λέξη δικλείς, -ειδος προέρχεται εκ του κλείω και εσήμαινε διπλά κλεισμένος. Σήμερα, η λέξη **δικλείδα** σημαίνει βαλβίδα.

Επομένως, σύμφωνα με τα παραπάνω, είτε γράφουμε τη λέξη δικλίδα με -ι είτε ως δικλείδα με -ει δεν υπάρχει κανένα λάθος, αφού και στις δύο περιπτώσεις δίνουμε μεταφορικά ένα και το αυτό νόημα, δηλαδή *σύστημα με το οποίο ελέγχεται μια κατάσταση και συγκρατείται στα επιθυμητά όρια*.

111. «Μπορείτε να μου πείτε, κύριε, ποιο είναι το πλαν έι;».

Ερώτηση βουλευτή της μείζονος αντιπολίτευσης προς κυβερνητικό βουλευτή σε βραδινή συζήτηση στρογγυλής τραπέζης της ΕΤ1 στις 05-01-2016.

Ο κυβερνητικός βουλευτής απάντησε: «**Μπορώ να σας πω, κύριε, ποιο είναι το πλαν έι!**»!

Οι δύο αυτοί γλωσσομιγάδες πολιτικοί προφανώς υποτιμούν το εύχο και κατανοητό από όλους ελληνικό «**σχέδιο πρώ το ή σχέδιο Α**» και προτιμούν το κακόηχο plan A.

112. «Με το μάθημα της έκθεσης σηκώθηκε σήμερα η αυλαία των πανελληνίων εξετάσεων».

Παρουσιάστρια στο βραδινό δελτίο ειδήσεων του STAR στις 16-05-2016.

Η παρουσιάστρια ή η συντάκτρια των ειδήσεων μπορεί να πηγαίνει σε θέατρο, στο οποίο η αυλαία να σηκώνεται, αλλά στα θέατρα παλαιότερα η αυλαία άνοιγε ταυτόχρονα προς τα δεξιά και τα αριστερά. Γι' αυτό το ορθό θα ήταν να πει:

«Με το μάθημα της έκθεσης άνοιξε σήμερα η αυλαία των πανελληνίων εξετάσεων».

113. «Ειδική κατηγορία φαρμάκων που θα πωλούνται στα πολυκαταστήματα προβλέπει το πολυνομοσχέδιο, όπου ψηφίστηκε στη Βουλή».

Παρουσιάστρια στο βραδινό δελτίο ειδήσεων της OR.TV στις 23-05-2016.

Το όπου είναι τοπικό επίρρημα και δεν χρησιμοποιείται στη θέση υποκειμένου ενός ρήματος. Το ρήμα ψηφίστηκε χρειάζεται υποκείμενο, που στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι το πολυνομοσχέδιο, το οποίο για να μην επαναληφθεί αντικαθίσταται από την αναφορική αντωνυμία το οποίο ή που.

Γι' αυτό η παραπάνω έκφραση έπρεπε να διαμορφωθεί ως εξής:

«Ειδική κατηγορία φαρμάκων που θα πωλούνται στα πολυκαταστήματα προβλέπει το πολυνομοσχέδιο, το οποίο (ή που) ψηφίστηκε στη Βουλή».

114. **«Ωστόσο κρατάνε ένα οπισιόν...».**

Ρεπόρτερ στο μεσημεριανό δελτίο ειδήσεων του MEGA στις 16-06-2016.

Πόσοι ακροατές, άραγε, καταλαβαίνουν τη λέξη οπισιόν ή οπιόν (option = επιλογή); Ο ελληνικός λόγος θα μπορούσε να είναι:

«Ωστόσο κρατάνε μία επιλογή (ή μία εναλλακτική πρόταση)...».

115. **«Είναι όλα μάνιουαλ».**

Απάντηση του πρωθυπουργού στον χειριστή πυροσβεστικού ελικοπτέρου, που τον ενημέρωνε για τα όργανα του πιλοτηρίου. Βραδινό δελτίο του STAR στις 17-06-2016.

Στα ελληνικά η φράση αυτή, με αλλαγή της κακόχηξης ξένης λέξης μάνιουαλ (manual = χειροκίνητος), θα διαμορφωνόταν ως εξής:

«Είναι όλα χειροκίνητα».

116. «Ο πολύς κόσμος (της Ευρώ πης) είναι συμπαθής με την Ελλάδα».

Τοποθέτηση καθηγητή Φιλοσοφίας, που επιχειρηματολογούσε υπέρ της παραμονής της Αγγλίας στην Ευρώπη, μιλώντας σε ελληνικό τηλεοπτικό κοινό (!), σε βραδινή ενημερωτική εκπομπή του ART στις 22-06-2016.

Το συμπαθής έχει διάφορες έννοιες και νοηματικές αποχρώσεις αναλόγως πώς θα το χρησιμοποιήσουμε. Στην παραπάνω έκφραση εννοείται ότι οι ευρωπαίοι πολίτες συμπάσχουν (συν + πάσχω = παθαίνω τα ίδια, έχω τα ίδια αρνητικά παθήματα) με τους Έλληνες πολίτες. Το νόημα, όμως, που ήθελε να μεταδώσει ήταν ότι μόνον οι ηγέτες της Ε.Ε. τάσσονται εχθρικά προς την Ελλάδα και ότι ο πολύς κόσμος τρέφει μια συμπάθεια (= φιλική διάθεση) προς τους Έλληνες. Οπότε, ένας γνώστης και αρχαίων ελληνικών, δεν θα εκφραζόταν έτσι, αλλά θα έλεγε:

«Οι ευρωπαίοι πολίτες, αντίθετα με τους ηγέτες τους, τρέφουν μεγάλη συμπάθεια για τους Έλληνες (ή έχουν αισθήματα συμπάραστασης για τους Έλληνες».

117. «Σύνδεση τώ ρα με την Κίνα για να δούμε περισσότερες πληροφορίες και ενημέρωση από τον ανταποκριτή μας ...»

Μεσημεριανό δελτίο ειδήσεων του ΣΚΑΪ στις 06-07-2016.

Οι πληροφορίες δεν βλέπονται. Μεταδίδονται, μεταφέρονται. Ως εκ τούτου, για να γίνουν οι λέξεις «λόγος», πρέπει να συνδυάζονται με κανόνες λογικής και όχι με την επιφανειακή τους μεταφορά.

Η παραπάνω φράση θα μπορούσε να διαφοροποιηθεί, ώστε να χρησιμοποιηθεί αλλιώς η λέξη πληροφορίες. Ωστόσο, αν θέλουμε να κρατήσουμε το ίδιο τυπολογικό, θα έπρεπε η εκφωνήτρια ή ο συντάκτης της να πει:

«Σύνδεση τώ ρα με την Κίνα για να έχουμε περισσότερες πληροφορίες και ενημέρωση από τον ανταποκριτή μας ...».

118. **«Το μοναστήρι της Παναγίας επανδρώθηκε με 43 μοναχές».**

Βραδινό δελτίο ειδήσεων της OR.TV στις 14-08-2016.

Όταν τα στελέχη ενός οργανισμού ή μιας υπηρεσίας είναι άνδρες, τότε λέμε επανδρώθηκε. Όταν τα στελέχη είναι μεικτά ή πολύ περισσότερο γυναίκες, τότε λέμε στελεχώθηκε. Επομένως η παραπάνω φράση έπρεπε να διαμορφωθεί ως εξής:

«Το μοναστήρι της Παναγίας στελεχώθηκε με 43 μοναχές».

119. «**Από το 2015 κάναμε φόκους στους ανθρώπους που είχαν ανάγκη**».

Εκπρόσωπος ΜΚΟ για τους πρόσφυγες σε πρωινή ενημερωτική εκπομπή του ΣΚΑΪ στις 06-09-2016.

Η γνωστή συστηματική κακοποίηση της ελληνικής γλώσσας κυρίως μέσω των ΜΜΕ από γλωσσομιγάδα Ελληνίδα, που κατά τα άλλα κόπτεται περί πατριωτικού και ανθρωπιστικού έργου. Πόσοι Έλληνες καταλαβαίνουν την ανωτέρω φράση, αν δεν γνωρίζουν τη σημασία της λέξεως focus (= εστίαση, επικέντρωση); Η γλωσσομιγάς Ελληνίδα θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει όλες τις εύηχες και κατανοητές στο ελληνικό κοινό λέξεις, λέγοντας:

«**Από το 2015 κάναμε επικέντρωση (ή επικεντρωθήκαμε ή εστίασαμε το ενδιαφέρον μας) στους ανθρώπους που είχαν ανάγκη**».

120. «**Όταν ακούει κανείς τον Υπουργό Οικονομικών με αυτή τη νεανική ζέση, νιώθει την αντίληψη...**».

Εκπρόσωπος της Μειζονος Αντιπολίτευσης κατά την ομιλία του στη Βουλή στις 28-09-2016.

Την αντίληψη δεν την νιώθει κανείς, την έχει ή την αποκτά με την παρατήρηση ή την επεξεργασία εντός του εγκεφάλου. Μόνον τα αισθήματα ή τα συναισθήματα, που αφορούν το συναισθηματικό μέρος του ανθρώπου, μπορεί να νιώσει.

Το ορθό, επομένως, θα ήταν:

«Όταν ακούει κανείς τον Υπουργό Οικονομικών με αυτή τη νεανική ζέση, έχει την αντίληψη... (ή αντιλαμβάνεται...)».

121. «Τα μαθήματα λαμβάνουν μέρος στην αίθουσα του Γυμναστηρίου».

Από διαφημιστικό φυλλάδιο.

Λαμβάνω μέρος σημαίνει συμμετέχω, λαμβάνω χώρα σημαίνει γίνομαι, πραγματοποιούμαι, διεξάγομαι.

Έτσι, λοιπόν, το ορθό, είναι:

«Τα μαθήματα λαμβάνουν χώρα στην αίθουσα του Γυμναστηρίου ή (... γίνονται ή ... πραγματοποιούνται ή ... διεξάγονται στην αίθουσα του Γυμναστηρίου».

122. «Μην αναφέρεστε σε προσωπικά βιώματα».

Εκκλήση του αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στον Πρωθυπουργό κατά τη συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής στις 28-09-2016.

Τα βιώματα είναι προσωπικά παθήματα και ως εκ τούτου το προσωπικά είναι πλεονασμός.

Το ορθό: **«Μην αναφέρεστε σε βιώ ματά μου ή (... σε προσωπικά στοιχεία)».**

123. **«Οι δε αποφάσεις των κοινών συνεδριάσεων των υπουργών, όπως και των Συνόδων Κορυφής, γίνονται επί την βάση των συμφερόντων της κάθε ισχυρής, κυρίως, χώρας»**

Από άρθρο στο Foreign Affairs, The Hellenic Edition στις 14-07-2016 με τίτλο: Γιατί θα αποτύχει η Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση.

Η έκφραση επί τη βάσει είναι τυποποιημένη από την αρχαία ελληνική. Η πρόθεση επί συντάσσεται με δοτική και, δεδομένου ότι η λέξη βάση στα αρχαία ελληνικά είναι τριτόκλιτο ουσιαστικό, θα ακολουθηθεί η ανάλογη πτώση, δηλαδή τη βάσει.

Το ορθό, λοιπόν, είναι: **«Οι δε αποφάσεις των κοινών συνεδριάσεων των υπουργών, όπως και των Συνόδων Κορυφής, γίνονται επί τη βάσει των συμφερόντων της κάθε ισχυρής, κυρίως, χώρας»**

124. **«Πόσο μπορεί να ζησει μια κοινωνία, κόβουσα συνέχεια συντάξεις;».**

Από ομιλία αρχηγού πολιτικού κόμματος της ελάσσονος αντιπολίτευσης στη Βουλή στις 17-11-2016.

Υπάρχει ανάμειξη τύπων της αρχαίας ελληνικής ή καθαρεύουσας με την κοινή νεοελληνική. Χρησιμοποιείται τύπος της αρχαίας ελληνικής ή καθαρεύουσας για μια λέξη της δημοτικής. Στην αρχαία ελληνική ή την καθαρεύουσα ο τύπος είναι **κόπτω** και η μετοχή, που θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί, είναι κόπτουσα.

Στη δημοτική δεν χρησιμοποιούμε μετοχή αυτού του είδους, αλλά αναλύουμε τη μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση: όταν κόβει, εάν κόβει κ.λπ.

Το ορθό: **«Πόσο μπορεί να ζήσει μια κοινωνία, όταν (εάν) κόβει συνέχεια συντάξεις;».**

125. **«Το συνέδριο των Δημαρχώ ν».**

Σχολιαστής σε απογευματινή ενημερωτική εκπομπή του «Ε» στις 02-12-2016.

Όταν ένα όνομα είναι προπαροξύτονο, δεν τονίζεται στη γενική πληθυντικού στη λήγουσα. Δεν μπορούμε να πούμε λ.χ. των ανθρωπών, των συγχρονών κ.λπ.

Οι μαθητές που παρακολουθούν την εκπομπή και ίσως έχουν ως πρότυπο τον συγκεκριμένο σχολιαστή μαθαίνουν λανθασμένα εκφράσεις τέτοιου είδους και μένουν χαραγμένες στη μνήμη τους ως σωστές, επειδή το είπε ο τάδε διαπρεπής της Τ.Υ.

Το ορθό: **«Το συνέδριο των Δημάρχων».**

126. **«... ένα αυτοκίνητο με διπλό χαρακτήρα...».**

Διαφήμιση αυτοκινήτου σε μεσημεριανή εκπομπή του ΣΚΑΪ στις 17-02-2017.

Χαρακτήρα έχουν μόνον οι άνθρωποι. Τα αυτοκίνητα έχουν (τεχνικά) χαρακτηριστικά.

Έτσι, η παραπάνω φράση θα μπορούσε να διαμορφωθεί ως εξής:

«... ένα αυτοκίνητο με χαρακτηριστικά διπλής λειτουργίας ...».

127. **«Επιστήνουν την προσοχή στις ομοιότητες μεταξύ της Γεννήσεως και του κατακλυσμού της Βαβυλώνας με την Βίβλο».**

Από το βιβλίο Paul de Parrie - Mary Pride, Οι αρχαίες αυτοκρατορίες της Νέας Εποχής, (Μετ. Μέλλιος Καλισθένης), Στερέωμα, χ.χ., σ. 20.

Έκφραση επιστήνω την προσοχή δεν υπάρχει. Στην προσπάθεια να «δημοτικοποιήσουμε» εκφράσεις της καθαρεύουσας ή της αρχαίας ελληνικής γλώσσας υποπίπτουμε σε νοηματικά

λάθη.

Η γλώσσα μας είναι ενιαία. Χρησιμοποιούμε τύπους και εκφράσεις καθιερωμένες, τέτοιες που να εκφράζουν καλύτερα και πιστότερα αυτό που θέλουμε.

Υπάρχει το αρχαίο ελληνικό ρήμα εφίσταμαι και το μεταγενέστερο εφιστάνω. Από αυτά προέρχεται η έκφραση εφιστώ την προσοχή, που σημαίνει ειδοποιώ κάποιον να προσέξει.

Έτσι το ορθό στην παραπάνω έκφραση είναι:

«Εφιστούν την προσοχή στις ομοιότητες μεταξύ της Γεννήσεως και του κατακλυσμού της Βαβυλώνας με την Βίβλο».

Σημείωση: Το Καλισθένης φαίνεται ότι εντάσσεται και αυτό στην προσπάθεια να απλοποιηθεί για χάρη της δημοτικής γλώσσας, γραφόμενο με ένα λ αντί του κανονικού με δύο λ.

128. **«Ο διεθνής οργανισμός υγείας camelot μετά τριάντα χρόνια παρουσίας του στην ελληνική αγορά ...».**

Διαφήμιση που προβάλλεται επανειλημμένα στο τηλεοπτικό δίκτυο «Ε».

Προφορικά, όπως εκφωνείται δηλαδή, υπάρχει ασάφεια νοηματική. Η μία περίπτωση είναι να θεωρήσουμε πως ο εκφωνητής θέλει να πει ότι ο οργανισμός έχει παρουσία περισσότερα από τριάντα χρόνια στην Ελλάδα, οπότε έπρεπε να πει:

«Ο διεθνής οργανισμός υγείας camelot μετά από τριάντα χρόνια παρουσίας του στην ελληνική αγορά ...».

Η δεύτερη εκδοχή είναι πως ο εκφωνητής θέλει να πει πως ο οργανισμός έχει τριάντα χρόνια (ακριβώς) παρουσία στην Ελλάδα, οπότε έπρεπε να πει:

«Ο διεθνής οργανισμός υγείας camelot με τα τριάντα χρόνια παρουσίας του στην ελληνική αγορά ...».

129. «Άλλα (ασθενοφόρα) έχουν βανδαλιστεί, για να λειτουργήσουν τα υπόλοιπα (ασθενοφόρα)».

Ρεπορτάζ για τα ασθενοφόρα του ΕΚΑΒ στο βραδινό δελτίο του STAR στις 27-03-2017.

Ο βανδαλισμός ή το ρήμα βανδαλίζω δεν χρησιμοποιείται αδιακρίτως για κάθε είδους καταστροφές. Αναφέρεται μόνον για καταστροφές έργων τέχνης. Προέρχεται από του Βανδάλους, που, όταν κατέλαβαν τη Ρώμη, προχώρησαν σε εκτεταμένη καταστροφή έργων τέχνης και μνημείων της πόλης. Τα ασθενοφόρα δεν είναι έργα τέχνης. Επομένως, το ορθό θα ήταν να πει ο ρεπόρτερ:

«Άλλα (ασθενοφόρα) έχουν καταστραφεί (ή έχουν υποστεί ζημιές), για να λειτουργήσουν τα υπόλοιπα (ασθενοφόρα)».

130. «Για ποιο λόγο πρέπει να ερωτάται ο συνομιλητής γι' αυτές τις μη αναγκαίες προτάσεις **εν σχέση** με θέματα αυτού του είδους...».

Αριστοτέλης, Αναλυτικών υστέρων Α, Β, Κάκτος, Αθήνα, 1994, σ. 75.

Οι επιλογές στο παραπάνω κείμενο είναι δύο: ή ακολουθούμε την αρχαϊκή μορφή και γράφουμε **εν σχέσει** ή ακολουθούμε τη μορφή της δημοτικής και γράφουμε **σε σχέση**.

Επομένως το ορθό θα ήταν να γράψει κάποιος: «Για ποιο λόγο πρέπει να ερωτάται ο συνομιλητής γι' αυτές τις μη αναγκαίες προτάσεις **σε σχέση** με θέματα αυτού του είδους...».

131. «**Τελικά δεν κατάφεραν να αποτρέψουν την είσοδο της πυρκαγιάς στο ελληνικό έδαφος**».

Ρεπορτάζ για την πυρκαγιά στη γειτονική Αλβανία στο μεσημεριανό δελτίο ειδήσεων της ΕΤ1 στις 11-08-2017.

Η είσοδος χρησιμοποιείται για ανθρώπους και όχι για έννοιες ή καταστάσεις. Το ορθό θα ήταν να πει η ρεπόρτερ:

«**Τελικά δεν κατάφεραν να αποτρέψουν την επέκταση (ή την εξάπλωση) της πυρκαγιάς στο ελληνικό έδαφος**».

132. «... κατά την επίσκεψή του στον ιερό βράχο της Πνύκας, όπου ο Γάλλος πρόεδρος θα απευθύνει ομιλία».

Ρεπορτάζ για την επίσκεψη του Γάλλου προέδρου στην Ελλάδα στο μεσημεριανό δελτίο ειδήσεων του Alpha στις 06-09-2017.

Αστοχη έκφραση και αδόκιμη. Το ορθό θα ήταν να πει η ρεπόρτερ:

««... κατά την επίσκεψή του στον ιερό βράχο της Πνύκας, όπου ο Γάλλος πρόεδρος θα εκφωνήσει ομιλία».

133. «... αγαπώντας τους για την αγάπη του Θεού και **φερνόμενος** σ' αυτούς όπως λέει ο Θεός, θέλω να 'ναι δούλοι του Θεού όπως κι εγώ».

Μπακούνιν, Θεός και Κράτος, Κατσάνος, Θεσσαλονίκη, 1985, σ. 103.

Η ελληνική γλώσσα είναι ενιαία με όλες τις μορφές της (αρχαϊκή, αρχαία, καθαρεύουσα, δημοτική). Επιλέγουμε εκείνες τις λέξεις ή εκφράσεις, που αποτυπώνουν ευκρινέστερα και πληρέστερα τη σκέψη μας. Επομένως, δεν έχουμε κανένα λόγο να «δημοτικοποιήσουμε» το ρήμα **φέρομαι** της αρχαίας ελληνικής σε **φέρνομαι** και μάλιστα να σχηματίσουμε μετοχή μέσης φωνής, που στη δημοτική την αποφεύγουμε, αφού κανονικά έπρεπε να την αναλύσουμε σε δευτερεύουσα πρόταση.

Η παραπάνω έκφραση θα ήταν προτιμότερο να είχε διατυπωθεί ως εξής:

«... αγαπώντας τους για την αγάπη του Θεού και **φερόμενος** σ' αυτούς όπως λέει ο Θεός, θέλω να 'ναι δούλοι του Θεού όπως κι εγώ».

134. «... είναι νόστιμο με έντονο χαρακτήρα (το αλάτι)».

Σε πληροφοριακή ετικέτα για αλάτι ροζ Ιμαλαΐων από την εταιρεία συσκευασίας του συγκεκριμένου άλατος.

Προφανώς εννοούν ότι το αλάτι έχει μία **ιδιότητα**, αλλά ποια μπορεί να είναι αυτή; Με τη φράση «έντονο χαρακτήρα» δεν εννοείται τίποτα. Πέρα από τη λέξη χαρακτήρας, ο προσδιορισμός έντονος πάλι δεν εξηγεί τίποτα, γιατί ο χαρακτήρας ποτέ δεν είναι έντονος. Θα μπορούσαν να πουν ότι έχει **έντονη οσμή, έντονο άρωμα** ή κάτι παρόμοιο.

135. «Όπως προείπα και πριν...».

Τοποθέτηση φιλοξενούμενης σε απογευματινή ενημερωτική εκπομπή του «Ε» στις 13-02-2018.

Πρόκειται περί πλεονασμού. Το προλέγω έχει την έννοια της διατύπωσης μιας άποψης, που εκφράστηκε προηγουμένως.

Επομένως, το ορθό είναι: «**Όπως προείπα...**» ή «**Όπως είπα και πριν...**».

136. «... όταν θα το κατάφερνε, **θα επιτίθονταν** ξανά στην Ευρώπη με τους Σόιμπλε ...»

Άρθρο πολιτικού περιεχομένου σε ιστοσελίδα.

Το είπαμε και το ξαναλέμε: Η ελληνική γλώσσα είναι ενιαία με όλες τις μορφές της (αρχαία, καθαρεύουσα, δημοτική). Θα χρησιμοποιήσουμε εκείνον τον τύπο που εκφράζει πληρέστερα και με ευφωνία το σκεπτικό μας.

Ο παρατατικός του τίθεμαι στο γ' ενικό πρόσωπο είναι επιτίθετο και αυτόν θα επιλέξουμε, γιατί έχει ευφωνία.

Το ορθό: «... όταν θα το κατάφερνε, **θα επιτίθετο** ξανά στην Ευρώπη με τους Σόιμπλε ...».

137. «Το μονοξειδίο είναι προϊόν **ατελής** καύσης».

Τοποθέτηση φιλοξενούμενου σε απογευματινή ενημερωτική εκπομπή του «Ε» στις 13-02-2018.

Στην προσπάθειά του να μιλήσει κάποιος στη δημοτική υποπίπτει σε τέτοια λάθη. Στη συγκεκριμένη περίπτωση θα κρατήσουμε την κλίση του επιθέτου στην αρχαία ελληνική.

Ορθό: «Το μονοξείδιο είναι προϊόν **ατελούς** καύσης».

138. «Θα συνδεθούμε τώρα με τον ανταποκριτή μας στην Πάτρα **για να δούμε περισσότερες πληροφορίες**».

Τηλεπαρουσιάστρια του μεσημεριανού δελτίου ειδήσεων του «ΣΚΑΪ» στις 16-02-2018.

Τις πληροφορίες δεν τις βλέπουμε, αλλά τις δεχόμαστε ή τις μεταβιβάζουμε. Ως εκ τούτου στην ανωτέρω φράση θα μπορούσαμε να πούμε:

«Θα συνδεθούμε τώρα με τον ανταποκριτή μας στην Πάτρα **για να έχουμε περισσότερες πληροφορίες**».

139. «**Είμαστε πεισμένοι** ότι σήμερα δεν υπάρχει πια διαφθορά».

Συνέντευξη Υπουργού σε βραδινή ενημερωτική εκπομπή του «Ε» στις 03-03-2018.

Το ρήμα πείθομαι δημιουργεί μετοχή κατά τον αρχαιόκλιτο τρόπο και δεν απλοποιείται για χάρη της δημοτικής. Η μετοχή είναι πεπεισμένος και έτσι θα παραμείνει και στον σημερινό νεοελληνικό λόγο. Μετοχή πεισμένος δεν υπάρχει και επιπλέον στερείται ευφωνίας.

Το ορθό στην παραπάνω έκφραση είναι:

«**Είμαστε πεπεισμένοι** ότι σήμερα δεν υπάρχει πια διαφθορά».

140. «**Οικογένειες: Δημήτριου Ν... και ...**».

Από προσκλητήριο γάμου.

Στις 26 Οκτωβρίου πόσοι είναι αυτοί που λένε: Σήμερα είναι του Αγίου Δημήτριου; Επομένως, θα πούμε Δημητρίου. Αν θέλουμε οπωσδήποτε να αποφύγουμε την κλίση της αρχαίας ή της καθαρεύουσας, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τον τύπο της δημοτικής. Οπότε, μπορούμε να πούμε του Δημήτρη.

Το ορθό, επομένως, είναι:

«**Οικογένειες: Δημητρίου Ν... και ...**» ή «**Οικογένειες: Δημήτρη Ν... και ...**».

141. «**Θεωρείται επ' Αορίστου**»

Σε σφραγίδα θεώρησης βιβλιαρίου ασθενείας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Το Αορίστου (χρόνου) δεν υπάρχει κανένας λόγος να γράφεται με κεφαλαίο. Το πρόβλημα όμως βρίσκεται στη γενική. Η πρόθεση επί συντάσσεται και με γενική και με αιτιατική για να δηλώσει χρόνο, αλλά με διαφορετικό νόημα. Λέμε π.χ. «επί τῶν Τριάκοντα Τυράννων», επί Τουρκοκρατίας, επί κατοχής,
«Μηδεμία συμφορά γεγένηται ἐπί τῆς ἑμῆς βασιλείας»
και εννοούμε κατά τη διάρκεια .

Για να δηλώσουμε πάλι χρόνο, λέμε: «Οἱ Ἕλληνες ἑμάχοντο ἐπί δέκα ἔτη ἐν Τροίᾳ», «Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἐπί πολὺ τὰς διώξεις ποιοῦνται», «Ἐδῆον τὴν γῆν ἐπί δύο ἡμέρας». Στα παραδείγματα αυτά δηλώνουμε χρόνο με διαφορετική έννοια από ό,τι πριν. Εδώ εννοούμε ...για διάστημα δέκα ετών, ...όχι για πολύ, ...για δύο ημέρες.

Στη φράση «**επ' αόριστον (χρόνον)**» θα δηλώσουμε τη χρονική διάρκεια χρήσης του βιβλιαρίου, δηλαδή για πάντα και αυτή νομίζω πως είναι η ορθή σύνταξη της πρόθεσης επί.

142. «**Με μπόλικη προσπάθεια...**»

Από ομιλία αρχηγού κόμματος της ελάσσονος αντιπολίτευσης στη Βουλή για την ψήφο εμπιστοσύνης προς την κυβέρνηση στις 16-01-2019.

Πολλά στελέχη κομμάτων στην προσπάθειά τους να φανούν ότι είναι με το λαό δεν διστάζουν να κακοποιούν την ελληνική γλώσσα.

Το επίθετο μπόλικος είναι πράγματι της δημοτικής, το χρησιμοποιούν κάποιοι άνθρωποι του λαού, αλλά έχουν ένα αυθόρμητο γλωσσικό αισθητήριο και δεν το χρησιμοποιούν αδιακρίτως όπως τύχει. Λέμε λ.χ. έχουμε μπόλικο ψωμί, τρώω μπόλικο τυρί, έφαγα μπόλικο χαλβά κ.τ.τ. Στις εκφράσεις αυτές το μπόλικο έχει κατά βάση την έννοια του πολύς.

Μπορούμε να πούμε πολλή προσπάθεια, μεγάλη προσπάθεια και αντίθετα μικρή προσπάθεια, λίγη προσπάθεια, προσπάθησα πολύ κ.λπ. Δεν θα πούμε ποτέ προσπάθησα μπόλικά.

Επομένως, καλό θα ήταν να χρησιμοποιούμε τις λέξεις με τον δόκιμο τρόπο τους χωρίς να ενοχλούμαστε αν είναι της αρχαίας ελληνικής, της καθαρεύουσας ή της δημοτικής, γιατί η ελληνική γλώσσα είναι ενιαία και αδιαίρετη και επιλέγουμε τις λέξεις εκείνες που μπορούν να αποτυπώσουν καλύτερα τη σκέψη μας.

Το ορθό: «**Με μεγάλη (πολλή) προσπάθεια...**».

143. «**Παίρνουν εντολή να ανοίξουν σπίτι στα Εξάρχεια, όπου ανήκε στον προμηθευτή**».

Από ρεπορτάζ στο μεσημεριανό δελτίο του ΣΚΑΪ στις 05-04-2019.

Στην ανωτέρω φράση υπάρχουν δύο λάθη. Το όπου αναφέρεται άστοχα, γιατί χρειαζόμαστε υποκείμενο του ανήκε και ως εκ τούτου έπρεπε να χρησιμοποιηθεί η αναφορική αντωνυμία το οποίο. Το ρήμα ανήκω (ανά και ήκω) ως υπερσυντέλικος του ελλειπτικού ρήματος ήκω τονίζεται στην παραλήγουσα (ανήκον, ανήκες, ανήκε, ανήκομεν, ανήκετε, ανήκον).

Επομένως, η ρεπόρτρια έπρεπε να πει: «**Παίρνουν εντολή να ανοίξουν σπίτι στα Εξάρχεια, το οποίο ανήκε στον προμηθευτή**

».

